

Den sociale status og udvikling på Indre Vesterbro

Februar 2002

Claus Syberg Henriksen

Den sociale status og udvikling på Indre Vesterbro

Februar 2002

Claus Syberg Henriksen

Bygge- og Teknikforvaltningen
Plan & Arkitektur

ERHVERVS- OG BOLIGSTYRELSEN

**Den sociale status og udvikling
på Indre Vesterbro**

© CASA, februar 2002

ISBN 87-91285-66-6

Elektronisk udgave: ISBN 87-91285-67-4

Forord

Denne rapport giver et billede af den sociale udvikling på Indre Vesterbro samt beboernes vurderinger af kvarteret, efter byfornyelsen nu har stået på i næsten 10 år.

Rapporten er udarbejdet af Center for Alternativ Samfundsanalyse (CASA) som led i den samlede evaluering af Byfornyelsesindsatsen, som de to byfornyelsesselskaber står for. CASA har desuden udarbejdet en evaluering af Byfornyelsescentret, der foreligger som en særskilt rapport.

Københavns Kommune har rekvireret undersøgelsen. Undersøgelsen er finansieret af Økonomi- og erhvervsministeriet.

Rapporten bygger på forskelligt datamateriale. Blandt andet har mange beboere udfyldt et spørgeskema, og nogle har deltaget i personlige interview. Desuden er en række nøglepersoner blevet interviewet eller har deltaget i dialogmøder. Vi vil gerne benytte lejligheden til at takke alle de beboere og andre, der har brugt tid på at deltage i undersøgelsen. Også en tak til Københavns Kommunes Statistiske Kontor, der har gjort et stort arbejde for hurtigt og effektivt at skaffe det talmateriale, vi havde brug for. Datamaterialet er indsamlet fra maj-november 2001.

I forbindelse med undersøgelsesarbejdet har der været nedsat en følgegruppe, der løbende har indgået i en dialog om undersøgelsesdesign og den foreliggende rapport. I følgegruppen har følgende deltaget: Jørgen Stein, Københavns Kommune, Bygge- og teknikforvaltningen; Annelise Sørensen, Københavns Kommune, Bygge- og teknikforvaltningen; Birthe Lange, Københavns Kommune, Familie og arbejdsmarkedsforvaltningen; Henrik Zuschlag, SBS-byfornyelse; Kurt Christensen, SBS-byfornyelse; Jesper Storskov afløst af Marianne Vejen Hansen, Byfornyelse København; Jens Clemmensen, Byfornyelse København; Niels Vestergaard, Repræsentantskabet; Bente Juhl-Thomsen, Repræsentantskabet afløst af Nana Holmgaard, Repræsentantskabet; Steen Grove Møller, Den Sociale Enhed og Flemming Christensen, Byfornyelsescentret.

Denne rapport er udarbejdet af mag. art. Claus Syberg Henriksen. Cand. polit. Henning Hansen har bearbejdet det statistiske materiale fra Københavns Kommune.

CASA
Februar 2002

Indholdsfortegnelse

1	Sammenfatning – Den sociale udvikling	7
1.1	Et socialt løft af bydelen	7
1.1.1	Beskæftigelse og arbejdsløshed	8
1.1.2	Indkomst	9
1.1.3	Uddannelse	9
1.1.4	Familier og børn	9
1.1.5	Alder	10
1.1.6	En multikulturel bydel?	10
1.1.7	Boligernes ejerform	10
1.1.8	Til- og fraflytninger	10
1.1.9	Boligudgifternes udvikling	11
1.2	Vurderinger af kvarteret	11
1.2.1	Forandringer i kvarteret	12
1.2.2	Attraktioner og mangler ved kvarteret	12
1.2.3	Myter og forestillinger om Vesterbro	13
1.2.4	Vesterbro på tværs	13
2	Indledning – Den sociale udvikling på Indre Vesterbro	16
2.1	En social udvikling?	16
2.2	Rapportens indhold	17
2.3	Kommentarer til tabeller og baggrundsvariable	18
3	Social status og udvikling	19
3.1	Beskæftigelse	20
3.1.1	Arbejdsløshed	22
3.1.2	Sammenfatning – Bedre beskæftigelse på Indre Vesterbro	23
3.2	Indkomst	24
3.2.1	Sammenfatning – Højere indkomster på Indre Vesterbro	27
3.3	Uddannelsesniveau	27
3.3.1	Sammenfatning – Bedre uddannelse på Indre Vesterbro	29
3.4	Familier, børn og alder	29
3.4.1	Alder	30
3.4.2	Sammenfatning – flere par og yngre beboere	32
3.5	En multikulturel bydel?	32
3.5.1	Sammenfatning – flere etniske danskere	33
3.6	Boligernes ejerform	33
3.6.1	Sammenfatning – Flere andelsboliger	34
3.7	Til- og fraflytninger	34
3.7.1	Sammenfatning – Færre flytter	34
3.8	Boligudgifternes udvikling	35
3.9	Permanent genhusning	36
3.10	Midlertidig genhusning	38

4	“Jeg vil bo på Vesterbro...”	39
4.1	Forandringer i kvarteret	39
4.2	Attraktioner og mangler ved kvarteret	40
4.2.1	Mangler og problemer	42
4.3	Myter og forestillinger om bydelens udvikling	44
4.4	Vesterbro på tværs	46
4.4.1	Udviklingen generelt	46
4.4.2	Beliggenheden	49
4.4.3	Det sociale miljø	51
4.4.4	En multikulturel bydel	54
4.4.5	De sociale problemer	56
4.4.6	Handelslivet	59
4.4.7	Kultur- og fritidstilbud	61
4.4.8	Trafikforholdene	62
4.4.9	Børn	64
4.4.10.	Grønne området	65
Bilag		66
	Bilag 1 – Metode	
	Bilag 2 – Spørgeskemaer	

1 Sammenfatning – Den sociale udvikling

Byfornyelsen af Indre Vesterbro har nu stået på i omtrent ti år. Bydelen har i de år gennemgået en markant udvikling. Går man en tur gennem bydelen, kan man fornemme, at der er sket store fysiske forandringer. Facaderne på husene er nymalede. Gårdenlæggene bag stakitterne er ved at tage form. Der er dukket caféer og nye butikker op. DGI-byen, Øksnehallen og andre kultur- og fritids-tilbud ligger nu rundt om i bydelen.

Men hvad med den sociale udvikling. Hvordan er det gået beboerne – hvordan ser Indre Vesterbro ud i dag bag facaderne? Er det de samme beboere, der stadig bor i bydelen, eller er der også her sket en fornyelse? Det handler denne undersøgelse om.

Herudover belyser undersøgelsen også, hvorledes beboerne oplever Vesterbro efter byfornyelsen. Hvad er det for positive forhold, beboerne i dag ser ved Vesterbro, og hvilke mindre positive forhold peger de på.

Undersøgelsen bygger på forskellige former for datamateriale: Der er for det første gennemført en række personlige interview med beboere og nøglepersoner på Vesterbro. For det andet er der gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt beboerne (60% svar). Og for det tredje er der gennemført en registerundersøgelse med fokus på de sociale forhold.

Undersøgelsens udgangspunkt

Udgangspunktet for denne undersøgelse er de formuleringer, der ligger i den handleplan, som Borgerrepræsentationen i Københavns Kommune vedtog for byfornyelsesarbejdet på Indre Vesterbro i 1991.

Heri slås det bl.a. fast, at *“Boligerne indrettes ... så de nuværende beboere kan blive boende. Størstedelen af boligerne skal fortsat være egnede for enlige uden børn og unge”. Der bør dog indrettes flere ældre- og familieegnede boliger*”. Samtidig blev det dog understreget, at *“byfornyelsen vil medføre en radikal forbedring af den nuværende boligstandard, og vil også ved den proces en beboermedvirken sætter i gang, bidrage til et generelt socialt løft af bydelen”*.

1.1 Et socialt løft af bydelen

Undersøgelsens første del drejer sig om en kortlægning af den sociale status og udvikling på Indre Vesterbro, det vil sige i byfornyelsesområdet.

Ser vi overordnet på den sociale udvikling, er der tale om markante ændringer fra starten af byfornyelsen til i dag. Der er sket et generelt socialt løft af områ-

det. Samtidig ser det dog også ud til, at der er sket en fraflytning af beboere med sociale problemer, mens tilflytterne generelt er bedre socialt stillet.

I forhold til tidligere er der mere konkret sket et socialt løft med hensyn til beboernes beskæftigelsesforhold, indkomst og uddannelse. Der bor i dag færre enlige i bydelen end tidligere og flere parfamilier.

Nogle af de samme udviklingstræk kan ses i det øvrige København, men de er langt tydeligere og mere markante på Indre Vesterbro.

Der indgår forskellige beboergrupper i undersøgelsen, og særlig tydeligt er det, at der er sociale forskelle på de beboere, der er blevet permanent genhuset (både på i og udenfor området) og de beboere, der er flyttet til Indre Vesterbro. Når vi ser på beskæftigelse, uddannelse og indkomst, er de beboere, der flytter til Indre Vesterbro generelt noget bedre stillet end de beboere, der er blevet permanent genhuset.

Når disse klare udviklingstræk er lagt frem, må det understreges, at det ikke er muligt i denne undersøgelse at vurdere, hvilken betydning byfornyelsen i sig selv har haft. Mange andre – både samfundsmæssige og lokale forhold, fx det generelle fald i arbejdsløsheden, spiller ind på udviklingen på Indre Vesterbro. Byfornyelsen har givetvis haft en væsentlig betydning, men præcis at angive hvor stor den har været, er ikke muligt.

1.1.1 Beskæftigelse og arbejdsløshed

Beskæftigelsesmæssigt set er Indre Vesterbro i dag ikke nogen specielt belastet bydel. Der er sket en positiv beskæftigelsesudvikling i området i løbet af de seneste år. Denne udvikling er markant bedre end i de øvrige bydele, der er valgt som sammenligningsgrundlag (Ydre Vesterbro, Indre og Ydre Nørrebro) og også bedre end København som helhed. En del af forklaringen på denne udvikling ligger sandsynligvis i, at mange tilflyttere enten er i beskæftigelse eller under uddannelse.

Andelen af beboere på Indre Vesterbro, der er udenfor arbejdsmarkedet (aktivering, revalidering, arbejdsløse og kontanthjælpsmodtagere) er samlet set nogenlunde på niveau med København som sådan. Men sammenligner vi Indre Vesterbro med andre bydele (Ydre Vesterbro, Indre og Ydre Nørrebro), er andelen udenfor arbejdsmarkedet lavere på Indre Vesterbro. Der er ganske vist lidt færre i beskæftigelse på Indre Vesterbro end i København som helhed. Til gengæld er der flere uddannelsessøgende.

På baggrund af de spørgeskemaer beboerne har udfyldt, kan vi endvidere sammenligne forskellige beboergrupper, nemlig de permanent genhusede set i forhold til de tilbageflyttede beboere (der har været midlertidigt genhuset) og de nytillflyttede beboere.

Ser vi på beskæftigelsen på denne baggrund, er der en tydelig forskel mellem de nytilflyttede og de beboere, der er permanent genhusede. Stort set alle nytilflyttede er enten i beskæftigelse eller under uddannelse, mens meget få er uden for arbejdsmarkedet eller pensionister. Til gengæld er andelen af pensionister og personer uden arbejde relativt stor blandt de permanent genhusede. En "mellemsgruppe" udgøres af de beboere, der er tilbageflyttede efter midlertidig genhusning.

Der er sket et markant fald i arbejdsløsheden på Indre Vesterbro fra 1992 til 1999. Der er også sket et generelt fald i arbejdsløsheden i Københavns Kommune i perioden, men faldet er ikke så stort som på Indre Vesterbro.

1.1.2 Indkomst

Også indkomstmæssigt er der sket en positiv udvikling på Indre Vesterbro de seneste år.

Den gennemsnitlige bruttoindkomst er steget mere på Indre Vesterbro end i kommunen som sådan. En sammenligning af de forskellige beboergrupper viser, at de nytilflyttede og de tilbageflyttede beboere generelt har en højere husstandsindkomst end de permanent genhusede beboere.

1.1.3 Uddannelse

I dag har langt flere beboere på Indre Vesterbro end tidligere en uddannelse udover folkeskoleniveau.

Flere har en gymnasie-, erhvervs- eller videregående uddannelse. I løbet af en meget kort periode fra 1997 til 2000 er andelen, der kun har afsluttet en grundskoleuddannelse faldet fra 37% til 26%.

Sammenligner vi Indre Vesterbro med København som helhed, er der en lidt større andel på Indre Vesterbro, der i dag har en uddannelse udover grundskoleniveau. Og ser vi på Indre Vesterbro i forhold til de øvrige bydele, er der højere andel på Indre Vesterbro med en uddannelse udover grundskoleniveau.

Vi spurgte også beboerne om deres uddannelsesbaggrund. Det fremgår tydeligt af svarene, at der blandt de nytilflyttede er en stor andel med en højere uddannelse, mens der er en større andel blandt de permanent genhusede, der ikke har en uddannelse udover grundskoleniveau.

1.1.4 Familier og børn

Der er sket en væsentlig forandring af familiemønstret på Indre Vesterbro i løbet af de seneste år. Andelen af enlige mænd er faldet, mens der er kommet flere parfamilier til, herunder også familier med børn.

Andelen af familier med børn på Indre Vesterbro er stadig lavere end i de øvrige bydele, vi her sammenligner med.

I forhold til de øvrige bydele vi her sammenligner med (Ydre Vesterbro, Indre og Ydre Nørrebro) er Indre Vesterbro ene om denne udvikling. I de øvrige bydele har der ikke været samme forskydning i familiemønstret fra enlige mod parfamilier. Heller ikke når vi ser på København som helhed, kan vi se samme udvikling som på Vesterbro.

Der er også her stor forskel på beboergrupperne. Blandt de permanent genhusede er der en forholdsvis stor gruppe enlige uden børn, mens der på den anden side er en forholdsvis stor gruppe par uden børn blandt de nytilflyttede. Samtidig er der dog lidt større andel blandt de permanent genhusede, der har børn end blandt de nytilflyttede. De tilbageflyttede ligger nogenlunde mellem de to grupper.

1.1.5 Alder

Aldersmæssigt er der også sket en forskydning på Indre Vesterbro. Der er i dag flere yngre beboere i alderen 30-39 år end tidligere. Derimod er der færre helt unge og færre over 40 år.

Samme udvikling kan ses i de øvrige bydele og i København som sådan, men ikke så udpræget og tydelig som på Indre Vesterbro.

Ud fra spørgeskemabesvarelsene kan vi se, at andelen af ældre er markant højere blandt de permanent genhusede end blandt de nytilflyttede, hvor de unge dominerer. Igen falder gruppen af tilbageflyttede midt imellem de to grupper.

1.1.6 En multikulturel bydel?

Andelen af beboere med anden etnisk baggrund end dansk er lavere på Indre Vesterbro end de bydele, vi sammenligner med i denne undersøgelse, nemlig Ydre Vesterbro samt Indre og Ydre Nørrebro. Men der er ingen væsentlig forskel mellem København som helhed og Indre Vesterbro. Man kan altså ikke sige, at Indre Vesterbro er en udpræget multikulturel bydel, når vi ser på beboerne.

Udviklingen på Indre Vesterbro er gået i retning af at andelen af etniske danskere er steget, hvilket går i modsat retning af udviklingen i de øvrige bydele og i København som helhed.

1.1.7 Boligernes ejerform

Andelen af andelsboliger er steget på Indre Vesterbro, og andelsboliger er i dag den dominerende ejerform.

1.1.8 Til- og fraflytninger

Flytteprocenterne er faldet på Indre Vesterbro fra 1992 til 2000. Tidligere flyttede omkring 43% beboere i løbet af et år, mens det i år 2000 kun drejer sig om omkring 34%.

De beboere, der flytter fra Indre Vesterbro flytter først og fremmest til det øvrige København (17% ud af de 34% – svarende til halvdelen), en del flytter indenfor byfornyelsesområdet (5% af de 34%) eller til HT-området (6%). Det samme mønster gælder, når vi ser, hvor de tilflyttede beboere kommer fra.

Det fald, der er sket i flytteprocenten fra 1992 til i dag er primært sket i form af, at andelen, der flytter til og fra det øvrige København og til og fra HT-området er faldet. Derimod er andelen, der flytter internt i byfornyelsesområdet nogenlunde stabilt.

1.1.9 Boligudgifternes udvikling

Beboerne blev i spørgeskemaet bedt om at angive, hvor meget de betaler i husleje og i varme i deres nuværende bolig, og hvad de betalte tidligere, inden byfornyelsen eller for de nyttilflyttede beboere inden de flyttede ind i den byfornyejede ejendom. Der kan pga. fremgangsmåden være tale om en usikkerhed forbundet med tallene, men de giver en idé om, hvordan boligudgifterne har udviklet sig.

I gennemsnit er boligudgiften steget for alle beboere. De permanent genhusede har oplevet den største huslejestigning, men bor stadig i de billigste boliger. De øvrige har oplevet lidt lavere huslejestigninger.

Varmeudgifterne er imidlertid nogenlunde det samme for de permanent genhusede, mens den er faldet for de beboere, der er flyttet tilbage til deres oprindelige bolig efter byfornyelsen. For de tilflyttede beboere, er varmeudgiften steget.

1.2 Vurderinger af kvarteret

Undersøgelsens anden del drejer sig om, hvordan beboerne oplever at bo på Vesterbro. I denne del af undersøgelsen ser vi nærmere på de mere subjektive vurderinger, beboerne har om det at leve på Vesterbro.

Denne del af undersøgelsen ser beboernes vurderinger fra to vinkler dels i form af at forskellige forhold ses og vurderes i forhold til hinanden, og dels ved at gå i dybden med særlige temaer, beboerne oplever som betydningsfulde, når de skal vurdere det kvarter, de bor i.

Generelt set er der ingen tvivl om, at beboerne oplever, at Vesterbro i dag er et langt mere attraktivt kvarter end det var inden byfornyelsen. 83% af beboerne (de tilflyttede, tilbageflyttede og beboere i ejendomme i området, der ikke er byfornyet) er "helt enige" i, at Vesterbro er blevet en mere attraktiv bydel, hertil kommer 12%, der er delvis enige. Kun 2% er uenige.

Også på andre områder ser beboerne udviklingen som positiv. Handels-, kultur- og fritidslivet og det sociale miljø er nogle af de ting beboerne peger på. Den centrale beliggenhed og det multikulturelle gadebillede er andre forhold, mange beboere sætter pris på. På den anden side er de synlige sociale problemer noget af det, beboerne ser som problematisk ved Vesterbro. Trafikgener er en af de andre ting, beboerne ser som et problem på Vesterbro.

1.2.1 Forandringer i kvarteret

Beboerne blev spurgt, om de synes forskellige forhold på Vesterbro har forandret sig til det bedre eller det værre sammenlignet med før byfornyelsen.

De forhold, som flest har peget på som forbedringer er:

- Handelslivet – 62% mener, det er blevet bedre
- Kultur- og fritidstilbudene – 55% mener, det er blevet bedre
- Det sociale miljø – 47% mener, det er blevet bedre

Omvendt peger nogle beboere også på forhold, der er blevet værre, nemlig:

- Trafikforholdene – 33% mener, de er blevet værre
- Den offentlige trafik – 10% mener, den er blevet værre

1.2.2 Attraktioner og mangler ved kvarteret

I et andet spørgsmål i skemaet blev beboerne bedt om at pege på hvilke tre forhold, de finder særligt attraktive ved Vesterbro og hvilke tre forhold, de ser som de største mangler eller problemer ved kvarteret.

I toppen af listen ligger følgende forhold:

- Den centrale beliggenhed
- Det sociale miljø
- Butikslivet
- Bydelens fysiske udseende
- Caféer

I toppen af listen over mangler og problemer ligger følgende forhold:

- Bestemte grupper (narkomaner, prostituerede, alkoholikere)
- Trafikgener
- Mangel på grønne områder
- Beskidt og snavset bydel
- Kriminalitet og følgegener fra bestemte grupper

1.2.3 Myter og forestillinger om Vesterbro

I forbindelse med byfornyelsen er der opstået en del myter og forestillinger om, hvordan byfornyelsen har påvirket bydelen. I spørgeskemaet havde vi formuleret nogle af dem og bad beboerne tage stilling til dem.

Blandt de forhold beboerne var mest enige i er:

- Vesterbro er blevet en mere attraktiv bydel
- Det multikulturelle gadebillede gør Vesterbro mere attraktivt
- De fleste vesterbroere er glade for byfornyelsen

Omvendt er tre af de forhold flest er uenige i:

- Det er utrygt at færdes på Vesterbro
- Børnefamilierne er flygtet fra Vesterbro
- Det sociale sammenhold er svækket

1.2.4 Vesterbro på tværs

Nogle af de forhold, beboerne har peget på som enten attraktioner eller problemer, har vi set nærmere på.

Beliggenheden

At bo centralt, tæt på "alting" er noget, mange beboere fremhæver som en af de væsentligste fordele ved at bo på Vesterbro. Der kan være en række praktiske fordele ved det. Der er ikke langt til butikker, biografer eller teater osv. Samtidig ligger Vesterbro centralt i forhold til offentlige transportmidler.

Men også på et andet plan tæller den centrale beliggenhed. Vesterbro er noget af det tætteste vi kommer på "metropol-livet" i Danmark. For nogle beboere er det at være omgivet af liv og mange mennesker, det der er tiltrækkende ved Vesterbro.

Det sociale miljø

Mange Vesterbroere fremhæver det sociale miljø som noget særligt for Vesterbro. Der er imidlertid både positive og negative sider ved det.

På den positive side fremhæves sådan noget som "*Ånden, – folk kommer hinanden ved*", "*stor tolerance*", "*uhøjtideligt*", "*blandede mennesketyper*" og "*mangfoldigheden*".

Variationen i gadebilledet og i de mennesker, der færdes på Vesterbro ses af nogle beboere som et af de centrale positive forhold. Samtidig fremhæver nogle beboere også, at det fællesskab de har med venner og familie i området opleves som noget væsentligt. Nogle peger på, at der blandt de mange nye beboere på Vesterbro er ved at opstå et nyt socialt fællesskab.

Omvendt peger nogle af de “gamle” vesterbroere på, at nogle af de sociale fællesskaber, der før var, er under opløsning. Det er i dag en anden type mennesker, der bor på Vesterbro, og de passer ikke altid ind i de traditionelle fællesskaber.

Hos nogle beboere kan man spore en vis frygt for, at Vesterbro er ved at blive for mondænt eller pænt som følge af byfornyelsen og den generelle forandring, der er sket i bydelen. Vesterbro må gerne være lidt rå, det er et led i bydelens kendetegn.

En multikulturel bydel

Et kendetegn ved Vesterbro er, at bydelen er kendetegnet ved at have mange indvandrerbutikker, og at gadebilledet er præget af mennesker med en anden etnisk oprindelse end dansk. Mange af beboerne lægger vægt på, at dette gadebillede gør Vesterbro til en mere attraktiv bydel. Muligheden for at handle i en “etnisk” butik eller spise i en “etnisk” restaurant hører til de positive ting ved Vesterbro.

De sociale problemer

Ser vi på de negative sider ved det sociale miljø på Vesterbro, er det de forskellige sociale problemer, der peges på. Især narkomaner, prostituerede og alkoholikere samt den aktivitet og kriminalitet, der følger med disse grupper fremhæves som problematiske og som noget, der er med til at gøre tilværelsen på Vesterbro mindre attraktiv.

Der kan være tale om mere eller mindre direkte gener, der er forbundet med disse grupper. I nogle tilfælde handler det om åbenlys kriminalitet i form af indbrud, mens det i andre tilfælde drejer sig om gener, når der pushes på gaden.

Beboerne peger dog på en udvikling i kvarteret, idet problemerne i dag er koncentreret færre steder end tidligere. Samtidig har renoveringen af gårdene og installationen af dørtelefoner i mange ejendomme medført, at problemerne ikke længere opleves lige der, hvor man bor.

Nogle af beboerne beskriver, at der findes en slags overenskomst mellem fx narkomanerne og beboerne. Man sørger for at genere hinanden mindst muligt, og blande sig så lidt som muligt i hinandens liv.

Det kan tydeligvis kræve en vis tilvænning for nogle beboere at bo på Vesterbro og dagligt blive konfronteret med de synlige sociale problemer. Men beboerne, der lever et “almindeligt” liv lærer efterhånden at leve med det. Man må se i øjnene, at man ikke kan gøre noget. En af beboerne beskriver det som om man lever i hver sine bobler, der ligesom glider udenom hinanden, når de mødes.

Andre gribes af dårlig samvittighed, men må samtidig indse, at man ikke kan løse alle problemer, selvom det er indlysende, at de forbliver uløste.

Samtidig er det dog også væsentligt at tilføje, at mange af problemerne er blevet mindre synlige i gadebilledet de senere år. Flere af de interviewede peger på, at de ikke er så generet af fx narkomaner og især pushere, som de var tidligere.

Handelslivet

Ser vi igen på nogle af de positive forhold ved Vesterbro, fremhæver mange beboere handels- og cafélivet som noget af det, der gør Vesterbro mere attraktiv. Der er sket en forandring i gadebilledet, nye butikker og især caféer er dukket op, hvilket mange ser som en positiv udvikling.

Omvendt er nogle knap så begejstrede for denne del af udviklingen. Nogle synes at de nye forretninger afspejler den "pænhed", der sniger sig ind over bydelen.

Kultur- og fritidstilbud

Der er bred enighed om, at kultur- og fritidstilbudene er blevet bedre i løbet af de seneste år. DGI-byen, VEGA og Øksnehallen er alle eksempler herpå. Udover at være til gavn for beboerne, kan de også være med til at trække andre københavnere til bydelen.

Trafikforholdene

Gener fra trafikken er et af de største problemer på Vesterbro, når beboerne selv skal udtrykke det. Det er især larmen og trafiksikkerheden, der er problemet.

Men også manglen på parkeringspladser til beboerne, er der nogle, der peger på som et problem.

Børn

En af myterne om Vesterbro er, at børnefamilierne flygter, det er de fleste uenige i. Der er en forventning om, at der efterhånden kommer flere børn til i kvarteret.

Grønne områder

Manglen på grønne områder ser mange vesterbroere som et problem, men samtidig fremhæves de oaser der er – Enghaveparken og lidt længere væk Søndermarken. Også Skydebaneparken nævnes. Mange af de gårde, der er renoveret fungerer i dag som et godt alternativ eller supplement til de grønne områder.

2 Indledning – Den sociale udvikling på Indre Vesterbro

I forbindelse med byfornyelsesprocessen er der sket en lang række forandringer på Indre Vesterbro. Når man går gennem bydelen, fornemmer man, at der er sket meget de sidste 10 år. Mange af husene er blevet renoverede, der er kommet nye butikker til og caféerne har holdt sit indtog. Siden byfornyelsen startede, er DGI-byen, Øksnehallen og Vega kommet til. Halmtorvet ser helt anderledes ud. Narkomanerne fylder mindre i gadebilledet, og de prostituerede har også flyttet sig væk fra området.

Men hvordan har den sociale udvikling været? Det handler denne rapport om. Nogle beboere er flytter til, og andre er flytter fra. Men hvad er der faktisk sket? Hvordan ser beboersammensætningen ud i dag i forhold til tidligere, og hvordan har beboerne oplevet forandringerne i kvarteret. Det er nogle af de spørgsmål, vi forsøger at belyse i denne rapport.

Rapporten bygger på forskellige datakilder. Vi har for det første gennemført en række interview med beboere, der på forskellige måde har været berørt af byfornyelsesprocessen. For det andet har vi gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt nuværende og tidligere beboere. Der er en samlet svarprocent på 60%. Og for det tredje er der gennemført en særlig registerundersøgelse baseret på Københavns Kommunes befolkningsdata. Alt i alt er vi således både kommet i dybden og i bredden. (En nærmere beskrivelse af de anvendte metoder findes i bilag: Metode)

2.1 En social udvikling?

Men hvad er det mere præcist, vi taler om, når vi siger den sociale udvikling? I Handleplanen fra 1991, der ligger til grund for hele byfornyelsesarbejdet handler det første afsnit i de sammenfattende konklusioner om “den sociale dimension”. Målene for den sociale dimension er bl.a. udtrykt på følgende måde:

“Boligerne indrettes med lejlighedsstørrelser og udstyr, så de nuværende beboere kan blive boende. Størstedelen af boligerne skal fortsat være egnede for enlige uden børn og unge. Der bør dog indrettes flere ældre- og familieegnede boliger.” (Handleplanen, bind 1, side 9)

Længere inde i Handleplanen udtrykkes det på denne måde:

“Byfornyelsen på Indre Vesterbro vil medføre en radikal forbedring af den nuværende boligstandard og vil også, ved den proces en beboermedvirken sætter igang, bidrage til et generelt socialt løft af bydelen. En istandsættelse af de nedslidte ejendomme og en moderni-

sering af boligfaciliteterne vil langt fra løse alle de sociale problemer, der i dag er koncentreret i området. Men bydelens tiltrækningskraft overfor svagt stillede befolkningsgrupper vil gradvis blive mindre i takt med den fysiske renovering. Denne udviklingstendens er en følge af beslutningen om at byforny en bydel af Indre Vesterbros karakter.” (Handleplanen, bind 1, side 17)

I forordet hedder det bl.a.

“At der sideløbende med den bygnings- og boligmæssige fornyelse iværksættes et program for løsning af områdets tunge sociale problemer, bl.a. gennem et tæt samarbejde mellem byfornyelsesselskaberne og Social- og sundhedsforvaltningen, inddragelse af forsøgsmidler mv.” (Handleplanen, bind 1, side 6)

Endelig står der:

“Målet med den sociale dimension i byfornyelsesprocessen er at skabe et sundt og attraktivt miljø med gode kulturelle muligheder. Ligeledes er målet en bydel, der kan rumme en bred befolkningsmæssig sammensætning”(Handleplanen, bind 1, side 17)

2.2 Rapportens indhold

Det er disse forhold, der står i centrum i denne undersøgelse. Følgende problemstillinger berøres i de to efterfølgende kapitler:

Kapitel 3: Social status og udvikling

Kapitlet behandler statistisk set følgende temaer:

- Beskæftigelse og arbejdsløshed
- Indkomst
- Uddannelsesniveau
- Familie og børn
- Alder
- En multikulturel bydel?
- Boligernes ejerform
- Til- og fraflytninger
- Boligudgifternes udvikling

Kapitel 4: “Jeg vil bo på Vesterbro...”

Den anden del af undersøgelsen, der drejer sig om, hvordan beboerne oplever at bo på Vesterbro i dag hvor byfornyelsen, er ved at være overstået. Temaerne i kapitlet er:

- Forandringer i kvarteret
- Attraktioner og mangler i kvarteret
- Myter og forestillinger om Vesterbro
- Vesterbro på tværs – om beliggenhed, det sociale miljø, handles- og kulturliv, trafikforhold, børn samt grønne områder.

Bilag: Metode

2.3 Kommentarer til tabeller og baggrundsvariable

I rapporten indgår forskellige opdelinger af beboerne, der er dannet på baggrund af de spørgeskemaer, beboerne har udfyldt.

En del af tabellerne i kapitel 3 er udarbejdet på baggrund af talmateriale, som Københavns Statistiske Kontor har leveret. Det har ikke været muligt i alle tilfælde at få leveret det materiale, der havde været mest optimalt. Derfor er datamaterialet ikke helt ensartet. I nogle tilfælde mangler der oplysninger fra tidligere år, og i andre tilfælde har det ikke været muligt at få tal for de områder, vi har ønsket.

I nogle tabeller skelnes mellem beboere alt efter hvilken status de har i forhold til byfornyelsen. Vi skelner mellem følgende grupper:

- *Permanent genhusede* – Beboere, der er genhuset i en anden bolig end de havde før byfornyelsen. Nogle bor i dag stadig på Indre Vesterbro, mens andre er bosat udenfor Indre Vesterbro
- *Tilbageflyttede* – Beboere, der er flyttet tilbage til deres oprindelige lejlighed, efter den er blevet byfornyset
- *Tilflyttede* – Beboere, der er flyttet til deres lejlighed efter byfornyelsen er overstået
- *Beboere i "ikke-byfornye" ejendomme* – Beboere i ejendomme, der ikke har gennemgået byfornyelse
- *Andre nuværende beboere* – I nogle tabeller har vi medtaget forskellige beboere, der bor i byfornyeede ejendomme, men som af den ene eller anden årsag ikke kan kategoriseres som tilbageflyttede eller tilflyttere. Det drejer sig for det meste om beboere, der har boet i deres lejlighed, mens byfornyelsen har stået på.

I andre tabeller skelnes på baggrund af køn og alder. Aldersmæssigt indgår forholdsvis få beboere over 50 år, de er derfor samlet i én kategori.

3 Social status og udvikling

I dette kapitel ser vi nærmere på den sociale status på Indre Vesterbro i dag og den udvikling, der er sket indenfor de seneste år – dvs. i den periode byfornyelsen har stået på. Der indgår både oplysninger fra Københavns Kommunes Statistiske Kontor og fra de spørgeskemaer, beboerne har udfyldt.

Byfornyelsen på Indre Vesterbro har helt sikkert betydet meget for den sociale og befolkningsmæssige udvikling i området, men mange forskellige andre forhold har givet vis også spillet ind. Det gælder den generelle samfundsudvikling, den særlige udvikling i Københavnsområdet, men der kan også være tale om mere lokale forandringer, der ikke direkte har noget med byfornyelsen at gøre. Når man ser på udviklingen og forandringerne på Indre Vesterbro, kan det være fristende at tillægge byfornyelsen hele forklaringen, men det ville være forkert. Der er ingen tvivl om, at byfornyelsesprocessen har spillet en væsentlig rolle på den sociale udvikling i området, men hvor stor, er det umuligt at sige præcist. At der er sket store forandringer de seneste år, er der dog ingen tvivl om.

I dette kapitel sammenligner vi – hvor det er muligt – den nuværende sociale situation med, hvordan den var inden byfornyelsen rigtig startede i 1993-94. Samtidig ser vi også – også hvor det er muligt – på de sociale forhold på Indre Vesterbro i forhold til andre bydele i København. Og endelig ser vi på, hvilke forskelle, der er mellem forskellige beboergrupper.

Følgende temaer behandles i dette kapitel:

- Beskæftigelse og arbejdsløshed
- Indkomst
- Uddannelsesniveau
- Familier, børn
- Alder
- En multikulturel bydel?
- Boligernes ejerform
- Til- og fraflytninger
- Boligudgifternes udvikling

Vi har valgt at sammenligne udviklingen på Indre Vesterbro med tre andre bydele samt med Københavns Kommune som sådan. Vi opererer med følgende kategorier:

- Indre Vesterbro (= byfornyelsesområdet)
- Øvrige Vesterbro
- Indre Nørrebro
- Ydre Nørrebro
- Hele Københavns Kommune

Disse bydele er valgt ud fra en betragtning om, at de formodentlig på nogle måder ville ligne Indre Vesterbro på mange områder før byfornyelsen. Samtidig er der dog også foregået en meget forskellig udvikling i de forskellige bydele. På "Det Øvrige Vesterbro" er der gennemført byfornyelse og forbedringer i en række ejendomme, men arbejdet har ikke været nær så omfattende og gennemgribende, som på Indre Vesterbro. Indre Nørrebro gennemgik en større reovering i '80erne, og er i dag kendetegnet ved at have flere almene boliger end Indre Vesterbro. På Ydre Nørrebro er der generelt set ikke sket så meget, bortset fra enkelte områder, hvor der er gennemført kvarterløft. På Ydre Nørrebro er der generelt flere almennyttige boliger end på Vesterbro.

Mange af de data, der benyttes i dette kapitel er indhentet fra Københavns Kommunes Statistiske Kontor. Kontoret har gennemført en række særkørsler for Indre Vesterbro, idet Vesterbro – statistisk set – normalt ikke er delt op i en Indre og Ydre del. Desværre har det ikke i alle tilfælde været muligt at finde de data, vi har ønsket. Men de forskellige tabeller nedenfor giver dog samlet set et godt billede af den sociale udvikling og forandring, der er sket på Indre Vesterbro i løbet af de sidste ti år.

De data, der er indhentet fra statistisk kontor er suppleret med tal fra spørgeskemabesvarelsenerne, der giver mulighed for at sammenligne forskellige beboergrupper:

- De permanent genhusede
- Beboere der er tilbageflyttet efter midlertidig genhusning
- Nytilflyttede beboere til byfornyeede ejendomme
- Beboere, der bor i ejendomme, der ikke er blevet byfornyet

3.1 Beskæftigelse

Tabel 1 viser beboernes beskæftigelsesforhold set i forhold til de andre bydele. Vi ser her på beboere i den erhvervsaktive alder, dvs. 16-66 år.

**Tabel 1: 16-66 årige befolkning opdelt på beskæftigelses-/ydelseskategorier
November 1999**

Procent	Indre Vesterbro	Øvrige Vesterbro	Indre Nørrebro	Ydre Nørrebro	Hele København
Beskæftigede	48,9	46,8	46,5	46,0	50,1
Orlov	1,8	1,8	2,1	1,9	3,0
Uddannelsessøgende .	26,6	24,0	23,4	24,9	21,1
Aktivering/ revalidering	3,2	3,0	3,7	3,7	3,5
Arbejdsløse	3,5	6,4	5,6	3,4	3,0
Kontanthjælp	4,3	3,5	4,5	7,1	4,0
Førtidspension	4,0	5,7	6,6	5,7	6,0
Efterløn mv.	1,2	1,8	1,7	1,6	3,0
Øvrige	6,5	7,0	5,9	5,7	6,3
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal	5600	22563	23334	30998	177467
Erhvervsfrekvens	55,2	55,0	55,0	52,0	57,0

Tabellen viser, at Indre Vesterbro i dag ikke – når vi ser på beskæftigelsen – er nogen specielt socialt belastet bydel, set i forhold til resten af København. I forhold til de øvrige bydele, vi sammenligner med, er Indre Vesterbro mindre socialt belastet.

Der er lidt færre i beskæftigelse på Indre Vesterbro end i København som helhed, men flere end i de øvrige bydele, vi har sammenlignet med. Der er til gengæld flere uddannelsessøgende på Indre Vesterbro end i København som helhed og i de andre bydele.

Andelen af beboere uden beskæftigelse, dvs. aktiverede/revalidenter, arbejdsløse og kontanthjælpsmodtagere, er samlet set lavere på Indre Vesterbro end i de øvrige bydele og kun en anelse højere på Indre Vesterbro end København som helhed. Førtidspensionister er der også relativt færre af på Indre Vesterbro end i de øvrige bydele og i kommunen som helhed.

Vi har her beskrevet situationen som den ser ud i dag, men desværre har det ikke været muligt at få sammenlignelige tal for tiden før byfornyelsen.

Tabel 2 viser også beboernes beskæftigelsesbaggrund, men denne opgørelse er lavet på baggrund af spørgeskemabesvarelserne. Vi kan her skelne mellem de beboere, der er permanent genhuset, tilbageflyttet, nyttilflyttet samt beboere i ejendomme, der ikke har været omfattet af byfornyelsen.

Tabel 2: Egen beskæftigelse. Spørgeskemabesvarelser 2001

Procent	Permanent genhusede	Tilbageflyttede (efter midlert. genhusning)	Tilflyttede (i byfornyeede ejendomme)	Beboere i "ikke-byfornyeede" ejendomme
I arbejde	44	64	67	51
Under uddannelse	15	13	29	29
Pension/efterløn	22	6	1	11
Arbejdsløs/kontanthjælp	10	9	3	4
Andet	7	8	0	4
Ubesvaret	3	0	0	0
I alt	101	100	100	99

Blandt de permanent genhusede er andelen af pensionister og efterlønnere større end blandt de øvrige beboere, mens andelen, der er i arbejde er lavere.

De beboere, der er flyttet tilbage efter midlertidig genhusning er først og fremmest personer i arbejde, men en del er også under uddannelse. Desuden er der nogle på efterløn/pension eller på overførselsindkomster.

Ser vi på de nytilflyttede, er det nærmest udelukkende beboere, der enten er i arbejde eller under uddannelse. Næsten ingen af de nytilflyttede er på pension/efterløn eller på dagpenge/kontanthjælp.

3.1.1 Arbejdsløshed

Tabel 3 viser forskellige opgørelser af arbejdsløsheden fra Københavns Statistiske Kontor i 1992 og 1999 på Indre Vesterbro og i nogle af de øvrige bydele samt i hele København.

- Ledighedsprocent er det gennemsnitlige antal ledige i procent af arbejdsstyrken på årsbasis
- Ledighedsgraden udtrykker ledighedens varighed, dvs. hvor længe de enkelte ledige i gennemsnit er ledige i løbet af et år
- Berørte af ledighed udtrykker hvor mange personer, der har været ledige i løbet af et år – uanset om de har været ledige i kort eller lang tid

Tabel 3: Arbejdsløsheden. 1992 og 1999

	Ledighedsprocent	Ledighedsgrad	Berørte af ledighed
Indre Vesterbro			
1999	8,6%	0,300	29%
1992	25,7%	0,482	53%
Øvrige Vesterbro			
1999	11,4%	0,343	33%
1992	20,0%	0,463	39%
Indre Nørrebro			
1999	10,2%	0,349	29%
1992	21,1%	0,466	45%
Ydre Nørrebro			
1999	7,6%	0,277	28%
1992	18,3%	0,458	40%
Hele København			
1999	6,9%	0,292	24%
1992	15,2%	0,452	34%

Der er sket et markant fald i ledighedsprocenten på Indre Vesterbro fra 1992 til 1999, ligesom i det øvrige København. Men udviklingen på Indre Vesterbro er klart den mest positive – både set i forhold til de andre bydele og set i forhold til udviklingen i København som helhed.

Ledighedsgraden er også faldet markant i på Indre Vesterbro, men dette fald svarer til faldet i København som helhed.

Andelen, der har været berørt af ledighed, er faldet fra 53% til 29% på Indre Vesterbro. Også her er der tale om et fald, der er mere markant end i de andre bydele og i København som helhed, omend andelen stadig er højere end i hele kommunen.

3.1.2 Sammenfatning – Bedre beskæftigelse på Indre Vesterbro

Beskæftigelsesmæssigt set er Indre Vesterbro i dag ikke nogen specielt socialt belastet bydel.

Tallene ovenfor viser tydeligt, at der er sket en positiv beskæftigelsesmæssig udvikling på Indre Vesterbro i løbet af de seneste år. Denne positive udvikling er markant bedre end i de øvrige bydele. Således er beskæftigelsessituationen på Indre Vesterbro i dag nogenlunde på niveau med Københavns Kommune som helhed, hvor den før lå markant under.

Spørgeskemaundersøgelsen indikerer, at en af årsagerne til den positive udvikling er, at der er sket en tilflytning af beboere, der er i beskæftigelse.

3.2 Indkomst

Den gennemsnitlige bruttoindkomst er steget markant for både enlige og parfamilier på Indre Vesterbro fra 1992 til 1998/99 set i forhold til udviklingen i hele København. Det viser tabel 4.

Tabel 4: Gennemsnitlig bruttoindkomst på familieniveau. 1992 og 1998

Tusinde kroner:	Enlige			Parfamilier		
	1992	1998/99	Stigning	1992	1998/99	Stigning
Indre Vesterbro	112	167	49%	239	379	59%
Hele København	126	169	34%	320	413	29%

For parfamilierne ligger bruttoindkomsten på Indre Vesterbro dog stadig lavere end i København som helhed, mens de enlige stort set har indhentet kommunen som sådan de seneste år.

Samtidig ligger beboernes bruttoindkomster højere end de bydele, vi her sammenligner med (Tabel 5).

Tabel 5: Gennemsnitlig bruttoindkomst på personniveau. 1992 og 1998

Tusinde kroner:	1992	1998	Stigning
Indre Vesterbro	113	170	+50%
Øvrige Vesterbro	117	161	+38%
Indre Nørrebro	121	160	+32%
Ydre Nørrebro	120	154	+28%
Hele København	138	177	+28%

Hvis vi betragter den gennemsnitlige bruttoindkomst på personniveau bekræftes tendensen, at udviklingen har været mest positiv i byfornyelsesområdet, idet den gennemsnitlige bruttoindkomst er steget med 50% i perioden 1992-1998. Det er næsten dobbelt så meget som i Københavns Kommune som helhed.

I spørgeskemaundersøgelsen blev beboerne også bedt om at svare på et spørgsmål om deres månedlige bruttoindkomst. Det viser sig, at der er stor forskel på de permanent genhusede, de tilbageflyttede og de tilflyttede (Tabel 6).

Generelt er der flere blandt de permanent genhusede med lave indkomster end blandt de øvrige grupper. Og blandt de nytillflyttede ser det ud til, at der er en større andel med højere indkomster, end der er blandt de tilbageflyttede.

Tabel 6: Husstandens indkomst pr. måned

Procent	Permanent genhusede		Tilbageflyttede (efter midlert. genhusning)		Tilflyttede (i byfornyede ejendomme)		Beboere i "ikke-byfornyede" ejendomme	
	Enlige	Par*	Enlige	Par	Enlige	Par	Enlige*	Par*
0 - 5.000	12	0	7	0	3	3	16	0
5.000 - 10.000	47	11	22	2	41	11	42	5
10.000 - 20.000	28	61	54	38	38	22	32	27
20.000 - 30.000	9	11	9	37	14	46	0	32
30.000 +	0	8	2	15	0	14	0	23
Ønsker ikke at svare ...	2	8	2	8	0	5	11	14
Ubesvaret	2	3	4	0	4	0	0	0
I alt	100	102	100	100	100	101	101	101

* I disse grupper er der så få beboere, at tallene må tages med forbehold

Tabel 7 viser tallene fra Statistisk Kontor for enlige i detaljeret form. Det ses tydeligt, at der er sket en forskydning fra de lavere mod de højere indkomster blandt de enlige. Den samme udvikling sker også i de øvrige bydele, men ikke så markant som på Indre Vesterbro. Og ser vi på Indre Vesterbro i forhold til hele København, er der i dag næsten ingen forskel, hvor der i 1992 var flere på Indre Vesterbro i de lave indkomstgrupper og færre i de høje end i kommunen som helhed.

Tabel 7: Enlige fordelt efter bruttoindkomst. 1992 og 1999

Procent	0 - 50.000	50.000- 100.000	100.000- 150.000	150.000- 200.000	200.000 +	I alt	Antal
Indre Vesterbro							
1999	10	26	23	12	30	99	3.441
1992	23	30	18	14	15	100	3.829
Øvrige Vesterbro							
1998	10	28	23	14	25	100	14.625
1992	21	31	17	14	17	100	13.945
Indre Nørrebro							
1998	8	30	24	12	26	100	15.499
1992	21	32	16	15	16	100	14.778
Ydre Nørrebro							
1998	8	29	24	12	27	100	19.620
1992	17	35	16	15	17	100	18.646
Hele København							
1998	8	26	23	13	30	100	232200
1992	16	34	16	15	20	101	223907

Tabel 8 viser tallene for parfamilier. Der er tale om samme tendens som for enlige. Udviklingen på Indre Vesterbro går i retning af, at flere har højere indkomster, og denne udvikling er mere markant end i de øvrige bydele, og i København som helhed. Indre Vesterbro ligner nu stort set hele København på dette område.

Tabel 8: Parfamilier fordelt efter bruttoindkomst. 1992 og 1999

Procent	0 100.000	100.000- 200.000	200.000- 300.000	300.000- 400.000	400.000 +	I alt	Antal
Indre Vesterbro							
1999	4	15	21	20	40	100	1.186
1992	16	29	23	17	15	100	927
Øvrige Vesterbro							
1998	3	19	24	20	33	100	5.955
1992	12	28	23	20	17	100	5.529
Indre Nørrebro							
1998	3	19	26	18	34	100	5.078
1992	10	27	23	20	20	100	4.757
Ydre Nørrebro							
1998	2	21	30	19	28	100	7.076
1992	11	27	22	22	18	100	6.842
Hele København							
1998	2	16	20	18	44	100	91688
1992	6	23	21	22	28	101	88458

3.2.1 Sammenfatning – Højere indkomster på Indre Vesterbro

Indkomststigningen på Indre Vesterbro har været markant de seneste år. Ingen af de øvrige bydele vi sammenligner med og heller ikke København som helhed kan fremvise en stigning, der kommer i nærheden af den på Indre Vesterbro.

Dog er beboerne på Indre Vesterbro ikke helt kommet på niveau med Københavnerne generelt set, men de nærmer sig. Men de har “overhalet” de øvrige bydele, vi har sammenlignet med.

Spørgeskemaundersøgelsen giver også her indtryk af, at det er tilflytterne, der er en stor del af årsagen til denne udvikling.

3.3 Uddannelsesniveau

Betydeligt flere beboere på Indre Vesterbro har i dag en uddannelse udover grundskoleniveau end tidligere.

Sammenligner man med Indre- og Ydre Nørrebro, har flere på Indre Vesterbro en uddannelse udover grundskoleniveau. Det samme gælder, hvis man sammenligner med København som helhed (Tabel 9).

Tabel 9: Højeste fuldførte uddannelsesfordeling blandt de 16-66 årige. 1991/1997-2000*

Procent	Grundskole	Gymnasium /HF	Lærling/elevudd.	Kortere udd.	Lang udd.	I alt	Antal
Indre Vesterbro							
2000	26	26	19	20	9	100	5600
1997*	37	22	17	14	10	100	5084
Vesterbro* (Hele Vesterbro -- incl. Indre Vesterbro)							
1999	38	19	18	12	13	100	28.163
1991*	45	15	25	9	6	100	25.868
Indre Nørrebro							
1999	31	21	20	19	9	100	22.563
1991*	42	16	24	11	7	100	20.952
Ydre Nørrebro							
1999	31	21	24	17	7	100	30.998
1991*	41	14	29	10	6	100	28.304
Hele København							
2000	31	16	27	18	8	100	361.758
1991*	38	12	31	12	7	100	322.753

* Bemærk, at det ikke har været muligt at indhente tal fra Indre Vesterbro fra 1991, men kun fra 1997. Dette påvirker sammenligneligheden i hele tabellen.

Ser vi på beboernes uddannelsesbaggrund på baggrund af spørgeskemaerne, viser det sig, at de permanent genhusede generelt har kortere uddannelsesbaggrund end de beboere, der har været midlertidigt genhusede og er tilbageflyttet, end de beboere, der er nytilflyttede (Tabel 10).

Tabel 10: Egen uddannelse

Procent	Permanent genhusede	Tilbageflyttede (efter midlert. genhusning)	Tilflyttede (i byfornyede ejendomme)	Beboere i "ikke-byfornyede" ejendomme
Grundskole	19	4	3	2
Gymnasie o.l.	12	16	20	22
Lærlinge eller erhvervsfagl.	17	18	15	11
Videregående	31	50	53	53
Anden	20	12	9	9
Ubesvaret	2	0	0	2
I alt	101	100	100	99

3.3.1 Sammenfatning – Bedre uddannelse på Indre Vesterbro

Ligesom vi har set en markant udvikling mht. beskæftigelse og indkomst, er der også en sket en tydelig forandring i uddannelsesniveautet blandt beboerne på Indre Vesterbro. Langt større andel har i dag en uddannelse udover folkeskoleniveau. Og også her ser det ud til, at det er tilflytterne, der er med til at skubbe til udviklingen.

3.4 Familier, børn og alder

Der er sket en udvikling på Indre Vesterbro, hvor andelen af enlige mænd i dag er lavere end i 1994, mens der er kommet flere parfamilier til (Tabel 11). Andelen af enlige kvinder og enlige med børn er uforandret, mens andelen af par – både med og uden børn – er steget. Andelen af enlige på Indre Vesterbro er dog fortsat relativt høj, nemlig 72% mod 67% for hele København.

Ser vi på de øvrige bydele, er der ikke sket samme udvikling. Her har der ikke været samme forskydning fra enlige mod parfamilier som på Indre Vesterbro. Det samme gælder, når vi ser på København som helhed.

Tabel 11: Familier fordelt efter familietype. Procent. 1992/94 og 2000

Procent	Enlig mand	Enlig kvinde	Enlig med børn	Par uden børn	Par med børn	I alt	Antal
Indre Vesterbro							
2000	42	30	2	18	8	100	4.628
1994	48	30	2	15	5	100	4.710
Øvrige Vesterbro							
2000	40	32	4	17	7	100	19.423
1992	71*		4	17	8	100	18.663
Indre Nørrebro							
2000	35	34	5	15	10	99	20.672
1992	70*		6	16	9	101	19.582
Ydre Nørrebro							
2000	35	33	5	17	10	100	26.750
1992	67*		6	18	9	100	25.525
Hele København							
2000	33	34	4	18	10	99	325.735
1992	67*		5	19	9	100	313172

* Både enlige mænd og enlige kvinder

Ser vi på husstandens sammensætning ud fra spørgeskemabesvarelserne, viser det sig, at der er betydelig forskel på de forskellige grupper. Det der springer i øjnene er, at der er en større andel enlige uden børn blandt de permanent genhusede end blandt de øvrige beboere, der indgår i undersøgelsen – det vil sige end tilbageflyttede (efter midlertidig genhusning), nytilflyttede og beboere i ejendomme, der ikke er byfornyset. Omvendt er der især flere par uden børn blandt tilbageflyttede og nytilflyttede beboere end blandt de permanent genhusede.

Tabel 12: Husstandens sammensætning

Procent	Permanent genhusede	Tilbageflyttede (efter midlert. genhusning)	Tilflyttede (i byfornyeede ejendomme)	Beboere i "ikke-byfornyeede" ejendomme
Alene uden børn	55	36	35	33
Alene med børn	2	4	1	9
Par uden børn	20	27	33	40
Par med børn	18	18	14	9
Deler lejlighed med andre .	3	12	10	4
Andet	2	2	6	4
Ubesvaret	1	0	0	0
I alt	101	99	99	99

3.4.1 Alder

Aldersmæssigt er der også sket en forkydning på Indre Vesterbro. Der er i dag mange flere beboere i aldersgruppen 30-39 år end i 1993. Derimod er der færre unge fra 19-29 år og færre over 40 år. Ser vi på de øvrige bydele og København som helhed, er der tale om nogenlunde samme tendens, men den er ikke nær så udpræget som på Indre Vesterbro.

Tabel 13 viser også alderssammensætningen i forhold til de øvrige bydele. Andelen af børn op til 18 år er lavere på Indre Vesterbro end i de øvrige bydele. Til gengæld bor der både flere unge 19-29 årige og 30-39 årige på Indre Vesterbro end i de øvrige bydele. Andelen af 40-66 årige er lidt lavere end det Øvrige Vesterbro og Indre Nørrebro, men på niveau med Ydre Nørrebro. Derimod bor der betydeligt færre i denne aldersgruppe på Indre Vesterbro end i København som helhed. Andelen af ældre er også lavere på Indre Vesterbro.

Tabel 13: Aldersfordelingen. Procent. 1993/94 og 2000/2001

Procent	0-5 år	6-15 år	16- 18 år	19- 29 år	30- 39 år	40- 66 år	67 år +	I alt	Antal
Indre Vesterbro									
2001	8	3	1	38	28	19	4	101	6.541
1993	5	4	2	42	18	23	7	101	6.300
Øvrige Vesterbro									
2000	6	6	2	36	22	22	6	100	28.300
1994	6	6	2	35	18	23	10	100	27.012
Indre Nørrebro									
2000	8	8	2	30	21	22	10	101	31.093
1994	7	7	2	31	19	22	12	100	28.810
Ydre Nørrebro									
2000	9	8	2	35	20	19	8	101	40.973
1994	8	6	2	33	18	21	12	100	38.058
Hele København									
2001	7	8	2	26	19	26	12	100	499.148
1993	6	7	2	26	16	26	17	100	466.129

Tabel 14 viser – ud fra spørgeskemabesvarelserne – at det især er ældre beboere, der er blevet permanent genhusede, når man sammenligner med de øvrige grupper. Blandt de tilbageflyttede er den største andel blandt de 30-39 årige. Til gengæld er det fortrinsvis yngre mennesker, der flytter til de byfornyede ejendomme på Indre Vesterbro.

Tabel 14: Alder (for svarpersonen)

Procent	Permanent genhusede	Tilbageflyttede (efter midlert. genhusning)	Tilflyttede (i byfornyede ejendomme)	Beboere i "ikke-byfornyede" ejendomme
-29 år	26	25	63	42
30-39 år	30	42	27	25
40-49 år	10	13	6	11
50-59 år	10	15	4	11
60-69 år	14	1	0	2
70+ år	9	4	0	9
Ubesvaret	2	1	0	0
I alt	101	101	100	100

3.4.2 Sammenfatning – flere par og yngre beboere

Familie- og alderssammensætningen er blevet forandret på Indre Vesterbro i løbet af de seneste år. Der er kommet flere parfamilier og yngre beboere til, mens der er blevet færre ældre og enlige. Den sammen udvikling ses ikke i det øvrige København.

3.5 En multikulturel bydel?

Vesterbro går for at være en multikulturel bydel, men holder det billede? Det gør det ikke, hvis vi sammenligner med de øvrige bydele, hvor andelen af etniske danskere er noget lavere end på Indre Vesterbro. Ser vi på København som helhed, er der ingen markant forskel – Indre Vesterbro ligger på niveau med det samlede København.

Udviklingen på Indre Vesterbro er gået i retning af, at der er kommet en lidt større andel af etniske danskere. Det er modsat den udvikling, der er sket i de øvrige bydele og i København som sådan, hvor andelen af etniske danskere er faldet. Andelen af beboere på Indre Vesterbro, der stammer fra lande fra Europa udenfor EU er faldet ligesom andelen af beboere med oprindelse i Asien. Andelen af borgere fra Asien og Afrika er steget i de øvrige bydele.

Tabel 15: Personer fordelt efter etnisk baggrund (efterkommere og indvandrere). Procent. 1992/94 og 2000

Procent	Danmark	Norden /EU*	Øvige. Europa	Asien	Afrika**	I alt	Antal
Indre Vesterbro							
2000	83	6	3	5	3	100	6.424
1994	80	5	5	7	3	100	6.173
Øvrige Vesterbro							
2000	76	7	6	8	3	100	28.417
1994***							
Indre Nørrebro							
2000	77	4	6	9	4	100	31.093
1994	79	4	6	8	3	100	29.119
Ydre Nørrebro							
2000	73	4	7	12	4	100	40.973
1994	80	3	6	8	3	100	38.069
Hele København							
2000	85	4	2	6	3	100	495699
1994	87	4	3	4	2	100	468820

* Incl. Nordamerika

** Incl. Syd- og Mellemerika

*** Tallene forefindes ikke

3.5.1 Sammenfatning – flere etniske danskere

På Indre Vesterbro er der kommet en større andel af etniske danskere, mens andelen af beboere med en anden etnisk baggrund er faldet. Dette er den modsatte udvikling af, hvad der er sket i de øvrige dele af København.

Andelen af etniske danskere på Indre Vesterbro ligger i dag lidt lavere end København som helhed, mens den er betydeligt lavere end de bydele, vi har sammenlignet med.

3.6 Boligernes ejerform

Der er sket en markant udvikling af ejerformen på boliger på Indre Vesterbro fra 1993 til 2001. Mest tydeligt er det, at mange af de private boliger er solgt. Til gengæld er der blevet flere andelsboliger, flere stats- eller kommunalt ejede boliger (råde-over ejendomme, der efterhånden sælges til beboerne) og flere almennyttige boliger. Der er tale om en udvikling, hvor en del ejendomme, der tidligere var privat ejede i dag er solgt som andelsboliger til beboerne.

Denne udvikling er noget særligt for Indre Vesterbro og er på flere måder påvirket af gennemførelsen af byfornyelsen samt Københavns Kommunes salg af en række ejendomme.

Tabel 16: Boliger fordelt efter ejerform. Procent. 1993/1994 og 2000/2001

Procent	Ejerbolig	Andels- lejl.	Stat/ komm.	Almen- nyttigt	Privat	Ialt	Antal
Indre Vesterbro							
2001	10	45	12	4	29	100	3.824
1993	11	39	5	0	45	100	3.910
Øvrige Vesterbro							
2000	11	54	1	5	29	100	15.586
1994	12	34	20	5	29	100	15.581
Indre Nørrebro							
2000	9	36	4	16	35	100	16.998
1994	9	21	15	15	39	99	16.540
Ydre Nørrebro							
2000	10	43	0	20	27	100	23.128
1994	11	33	8	19	29	100	23.153
Hele København							
2001	19	31	1	20	28	99	279467
1993	18	22	8	18	34	100	277506

3.6.1 Sammenfatning – Flere andelsboliger

Andelen af andelsboliger er steget på Indre Vesterbro. Andelslejligheder er derfor den dominerende ejerform i dag.

3.7 Til- og fraflytninger

Flytteprocenterne er faldet markant på Indre Vesterbro fra 1992 til 2000. Hvor det i 1992 var godt 4 ud af 10, der flyttede, drejer det sig i 2000 kun om omtrent en tredjedel.

De beboere, der flytter til Indre Vesterbro kommer først og fremmest fra det øvrige København, men en del kommer også fra HT-området eller flytter internt i området. Færre kommer fra det øvrige Danmark og fra udlandet.

Fraflytningerne sker først og fremmest til det øvrige København og til HT-området, men en del beboere flytter også internt i området.

Der er sket en forskydning i, hvor beboerne flytter hen og kommer fra. Andelen der flytter til og fra det øvrige København er faldet, det samme gælder andelen, der kommer og dem der flytter til HT-området. Derimod er andelen, der flytter internt i området nogenlunde stabilt fra 1992-2000, det samme gælder andelen, der flytter til og fra det øvrige Danmark og til og fra udlandet.

Tabel 17: Til- og fraflytninger på Indre Vesterbro. 1992 og 2000

Fra/til	Tilflytningsprocent		Fraflytningsprocent	
	1992	2000	1992	2000
Indenfor området	4,8%	5,3%	4,8%	5,3%
Øvrige København	20,6%	16,8%	25,1%	17,2%
HT-området	9,5%	5,8%	8,4%	6,3%
Øvrige Danmark	4,0%	4,0%	2,8%	2,3%
Udlandet	3,7%	3,0%	1,9%	2,4%
Samlet	42,6%	35,0%	43,0%	33,5%

3.7.1 Sammenfatning – Færre flytter

Flytteprocenten på Indre Vesterbro er faldet væsentligt. Den lå i 1992 på omtrent 43% og er i dag faldet til omtrent 34%. Vi kender ikke flytteprocenten inden byfornyelsen, men den har sandsynligvis været lavere end i 1992.

3.8 Boligudgifternes udvikling

Fra de spørgeskemaer, vi har udsendt til beboerne, har vi oplysninger om, hvordan beboernes boligudgifter har udviklet sig – både husleje og varmeudgifter. Beboerne blev spurgt, hvor høj deres nuværende husleje er og hvor høj den var i den bolig, de boede i inden byfornyelsen blandt de permanent genhusede og midlertidigt genhusede beboere, mens de nytilflyttede beboere er blevet bedt om at sammenligne med den bolig, de boede i lige inden de flyttede ind i den byfornyede ejendom.

Denne fremgangsmåde giver imidlertid en vis usikkerhed – det fremgår fx ikke, hvilken periode, der sammenlignes med, ligesom ikke alle beboere kan huske præcis, hvad de tidligere betalte i husleje. Tallene giver imidlertid en indikation om, hvordan udviklingen har været set fra beboernes side.

Tabel 18 viser, at huslejen i gennemsnit er steget for alle typer beboere. De permanent genhusede beboere har oplevet den højeste huslejestigning. Men de bor dog stadig i de billigste lejligheder. De beboere, der har været midlertidigt genhusede og nu er tilbageflyttet til deres oprindelige lejligheder, har oplevet en lidt mindre huslejestigning.

Tabel 18: Boligudgifterne før og nu

Gennemsnit kr.	Tidligere bolig	Nuværende bolig
Husleje		
Permanent genhusede beboere	1849	3634
Tilbageflyttede beboere	2331	3808
Tilflyttede beboere	2720	4176
Øvrige beboere i byfornyede ejendomme* . .	2820	4375
Varmeudgifter		
Permanent genhusede beboere	490	488
Tilbageflyttede beboere	539	433
Tilflyttede beboere	391	461
Øvrige beboere i byfornyede ejendomme* . .	432	581

* Dækker beboere, der har boet i lejlighederne under byfornyelsen, er permanent genhuset i ejendommene fra andre ejendomme og enkelte andre

Varmeudgifterne er nogenlunde de samme for de permanent genhusede i dag, som de var tidligere. For de tilbageflyttede er varmeudgifterne faldet, mens de er steget for de nytilflyttede og for de øvrige beboere i de byfornyede ejendomme.

3.9 Permanent genhusning

I forbindelse med byfornyelsen er en del beboere blevet genhuset permanent i en anden lejlighed end den, de oprindeligt boede i. I dette afsnit ser vi nærmere på, hvordan de selv har oplevet at blive permanent genhuset.

For en del beboere var den permanente genhusning ikke et spørgsmål om at vælge. De blev nødt til at flytte. Tabellen (19) viser, at blandt den gruppe vi spurgte, oplevede godt halvdelen, at de var nødt til at flytte, mens lidt færre selv valgte det.

Tabel 19: Valgte du selv at blive permanent genhuset, eller var du nødt til det?

	Procent
Valgte det selv	43
Var nødt til at flytte	51
Ved ikke/ubesvaret	7
I alt	101

Men der er naturligt store forskelle på, hvilke årsager beboerne angiver til at de er blevet permanent genhuset, alt efter om de oplever det som et valg, de selv har taget, eller om de var tvunget til at blive genhuset (Tabel 20). Der er ikke nødvendigvis tale om de formelle grunde til permanent genhusning (fx lejlighedssammenlægninger, nedrivning af ejendommen og bestemte husleje-forhøjelser), men de oplevelser beboerne står tilbage med efter genhusningen. Beboerne kunne godt angive mere end en årsag til, at de blev permanent genhuset (derfor giver summen af tallene mere end 100).

Tabel 20: Hvad var den præcise årsag til, at du blev permanent genhuset?

Procent – der kunne gives flere svar:	Beboere, der valgte det selv	Beboere, der var nødt til at flytte
Lejeforhøjelsen ville blive for stor	28	29
Der skulle sammenlægges lejligheder	21	35
Byfornyelsen varede for lang tid	16	14
Det gamle hus skulle rives ned	2	26
Jeg så en chance for at få en bedre lejlighed . .	55	14
Jeg orkede ikke at flytte flere gange	19	6
For meget larm	12	2
Jeg ville væk fra kvarteret	21	2
Andet	21	12

For beboere, der selv valgte permanent genhusning er den væsentligste årsag, at man benyttede muligheden for at få en bedre lejlighed. Men en del angiver også, at det var på grund af huslejeforhøjelsen, fordi de ville væk fra kvarteret, eller fordi der skulle sammenlægges lejligheder.

For beboere, der var nødt til at flytte, drejer det sig oftere om udefrakommende forhold. Fx at der skulle sammenlægges lejligheder, at huset skulle rives ned, eller at huslejeforhøjelsen ville blive for stor.

De fleste af de beboere, der selv valgte at flytte ser ud til at være tilfredse og ville ikke være blevet boende, modsat ville de fleste af de beboere, der var nødt til at flytte gerne have været blevet boende i den oprindelige lejlighed (Tabel 21).

Tabel 21: Hvis du havde haft mulighed for det, ville du så gerne være blevet boende i din gamle lejlighed, hvis den var blevet renoveret?

Procent	Beboere, der valgte det selv	Beboere, der var nødt til at flytte
Ja, helt sikkert	19	51
Måske/ved ikke	26	18
Nej	51	24
Ubesvaret	5	8
I alt	101	101

Det er muligt for beboerne at sige nej til den lejlighed, de får tilbudt. De fleste siger dog ja til en af de første, de fik tilbudt. Det fremgår af følgende tabel (22):

Tabel 22: Hvor mange lejligheder fik du tilbudt, før du sagde ja?

	Procent
- 1 lejlighed*	57
2 lejligheder	18
3 lejligheder	15
4-5 lejligheder	3
6-10 lejligheder	4
Over 10 lejligheder	1
Ubesvaret	2
I alt	100

*Nogle beboere har skrevet 0 (17%), hvilket vi tolker som om de sagde ja til det første tilbud

I forbindelse med permanent genhusning findes en fortrydelsesret. Det er imidlertid kun de færreste beboere, der har tænkt sig at benytte den. Kun 17% vil "helt sikkert" gøre det. 21% har svaret måske, mens 56% ikke vil gøre det.

3.10 Midlertidig genhusning

En del beboere har været midlertidigt genhuset for efter byfornyelsen at flytte tilbage til deres oprindelige lejlighed.

Et væsentligt spørgsmål for den enkelte beboer er, hvor længe den midlertidige genhusning varer. For at perspektivere den faktiske længde, spurgte vi også beboerne, hvor længe genhusningen var planlagt. I gennemsnit har beboerne været midlertidigt genhuset i knap 9 måneder, mens genhusningen gennemsnitligt var planlagt til 6 måneder (Tabel 23).

Tabel 23: Længden af midlertidig genhusning

	Gennemsnitligt antal måneder
Hvor længe var du midlertidigt genhuset?	8,96
Hvor længe var det oprindeligt planlagt	5,98

Tilfredsheden med den midlertidige genhusning fremgår af næste tabel. De fleste beboere udtrykker en eller anden form for tilfredshed, men der er dog omtrent 15%, der har været utilfredse med hhv. kvarteret, boligens standard og boligens størrelse (Tabel 24).

Tabel 24: Var du alt i alt tilfreds med den midlertidige genhusning?

(Kun tilbageflyttede beboere, der har været midlertidigt genhuset)

Procent	Meget tilfreds	Tilfreds	Utilfreds	Meget utilfreds	Ikke relev./ ved ikke	Ubesvaret	I alt
Kvarteret du boede i	31	49	11	4	4	1	100
Boligens standard	24	55	10	6	4	1	100
Boligens størrelse	25	54	11	4	4	1	99

4 “Jeg vil bo på Vesterbro..”

Teddy, Chano, Jan og Johns gamle sang om Vesterbro fortsætter “*mellem folk, jeg kan li’ – folk jeg kender, gamle venner – jeg vil bo på Vesterbro*”. Men er det stadig sådan? Når en bydel ændrer karakter, som Vesterbro har gjort de sidste ti år, er et væsentligt spørgsmål, hvilken motivation beboerne har for at bo i bydelen. Hvordan oplever beboerne kvarteret? Hvad er det, der får nye beboere til at flytte til bydelen, og hvad er det, der – trods besværet med byfornyelsen – får beboere til at blive boende?

Sidste kapitel handlede først og fremmest om “de hårde facts”. I dette kapitel inddrager vi de blødere forhold. Det er beboernes subjektive vurderinger af kvarteret, der står i centrum, både som de er udtrykt gennem besvarelserne af spørgeskemaet og gennem personlige interview.

Vi ser beboernes oplevelser af Vesterbro fra to vinkler. Først er fokus på, hvordan forskellige forhold i kvarteret vurderes i forhold til hinanden, det gælder:

- Forandringer i kvarteret
- Attraktioner og mangler ved kvarteret
- Myter og forestillinger om Vesterbro

I anden omgang ser vi nogle af disse forhold på tværs, vi dykker ned i beboernes oplevelser og vurderinger af nogle af de forhold, de har nævnt som det positive eller negative ved Vesterbro. Det er forhold som beliggenheden, “det sociale miljø”, handels- og kulturlivet og trafikforholdene, der tages op.

4.1 Forandringer i kvarteret

Forandringerne i kvarteret var temaet for en række spørgsmål i spørgeskemaet. Det var de nuværende beboere i byfornyeede ejendomme og beboere i ejendomme, der ikke har været byfornyet, der blev bedt om at tage stilling til hvordan de opfattede kvarteret i dag i forhold til tidligere (Tabel 25).

Tabel 25: Hvordan synes du*, Vesterbro er i dag sammenlignet med før byfornyelsen?

Procent	Bedre	Uændret	Værre	Ved ikke/ ubesvaret	I alt
Handelslivet	62	18	2	17	99
Kultur- og fritidstilbudene	55	17	0	27	99
Det sociale miljø	47	23	6	24	100
Grønne områder	36	40	4	20	100
Trafikforholdene	13	30	33	24	100
Den offentlige trafik	7	53	10	31	101

* Beboere i byfornyeede ejendomme og beboere i ejendomme, der ikke er byfornyeede

Handelslivet, kultur- og fritidstilbudene, de grønne områder samt det sociale miljø er “topscorere”, når man ser på beboernes vurderinger af, om Vesterbro er blevet bedre at bo i.

I den anden ende af skalaen møder vi trafikforholdene, som en del beboere vurderer er blevet værre. Ser vi på den offentlige trafikbetjening, er der mange, der mener, at den er uændret, mens kun få mener, den er blevet bedre.

For alle spørgsmålene gælder, at en relativ stor andel har svaret “ved ikke”. Det skyldes naturligt, at en del beboere er tilflyttere og ikke mener, at de har den fornødne viden til at vurdere de forskellige forhold.

En meget stor andel af beboerne har undladt at svare på spørgsmål om beskæftigelsesmulighedernes udvikling, skoler og daginstitutioner (70%-86%). Derfor er svarene herpå udeladt.

4.2 Attraktioner og mangler ved kvarteret

Et andet spørgsmål er, hvad der er attraktivt i kvarteret, og hvad der mangler. I spørgeskemaet valgte vi at stille beboerne et åbent spørgsmål om dette, hvor de blev bedt om at kort selv at formulere de tre mest attraktive forhold på Vesterbro og på de tre mangler eller problemer, de anser som størst.

Vi har efterkodet beboernes svar således, at det er muligt at kategorisere de forskellige forhold, der er peget på. Tolkningen af beboernes svar giver naturligvis en vis usikkerhed i tallene, men tabellerne nedenfor giver dog et tydeligt billede af, hvordan beboerne oplever Vesterbro, når de skal fremdrage de positive forhold (Tabel 26).

Tabel 26: Hvad anser du som de 3 mest attraktive forhold på Vesterbro?

Der kunne gives 3 svar	Procent
Central beliggenhed	63
“Det sociale miljø”	51
Butikslivet	38
Bydelens fysiske udseende	18
Caféer	15
Det multikulturelle miljø	13
Kultur- og fritidstilbud	13
Trafikforbindelser	10
Tilfredshed med boligen/huset/gården	4
Andet	32

* Beboere i byfornyeede ejendomme og beboere i ejendomme, der ikke er byfornyeede. Ubesvarede er udeladt

Den centrale beliggenhed peger næste to tredjedel af beboerne på, når de skal vurdere, hvad de finder mest attraktivt ved Vesterbro. Dertil kommer, at hver tiende peger på, at de gode trafikforbindelser på Vesterbro er attraktive.

Derefter kommer en lidt mere uhåndterlig kategori, nemlig det man kunne kalde “det sociale miljø” på Vesterbro. Omtrent halvdelen af beboerne har peget på dette. Denne kategori dækker reelt over en lang række forskellige svar, der dog alle sammen omhandler det særlige sociale fællesskab, der findes på Vesterbro. Nogle typiske eksempler på svarene er:

- *“Ånden – folk kommer hinanden ved”*
- *“Lokalt miljø – liv i gaden, stor tolerance”*
- *“Uhøjtideligt”*
- *“Ånderledes og fri bydel, med plads til alle”*
- *“Ungt bohemeliv”*
- *“De blandede mennesketyper”*
- *“Levende kvarter – mangfoldigheden”*
- *“Menneskene”*
- *“Mange forskellige mennesker – fra cool til udskud”*

Vi har udskilt en særlig underkategori af “det sociale miljø”, nemlig “det multikulturelle miljø”, som godt hver tiende beboer har peget på som en af de attraktive forhold på Vesterbro.

Butiks- og handelslivet har godt en tredjedel af beboerne angivet som et positivt forhold ved Vesterbro:

- *“Altid en forretning, der har åbent”*
- *“Mange butikker”*
- *“Godt handelsområde”*
- *“Etniske butikker med stort udvalg og lang åbningstid”*

Knap hver femte beboer har peget på, at de synes en af de 3 mest attraktive forhold er “det fysiske udseende”, dvs. at der er pæne og smukke bygninger, gode pladser osv. Der er tale om æstetiske værdier. Nogle af svarene lyder således:

- *“Pæne bygninger”*
- *“At man har bevaret så mange gamle huse”*
- *“Istedgade bliver så flot”*
- *“Kvarteret blomstrer og bliver så pænt”*
- *“Smuk og rar bydel at være i”*

En del beboere peger på, at kultur- og fritidstilbudene er blandt de attraktive ting ved Vesterbro. Her nævnes naturligt nok nogle af de større og nye institutioner, der er åbnet indenfor de seneste år – først og fremmest DGI-byen, Øksnehallen og Den Brune Kødbý samt Vega.

Cafélivet har ca. hver syvende beboer nævnt særskilt som et positivt indslag i bybilledet.

Nogle beboere har også peget på, at de finder deres egen bolig, huset de bor i eller gården blandt det gode ved Vesterbro.

Endelig har en tredjedel af beboerne fremhævet noget andet, der falder udenfor de kategorier, der er nævnt ovenfor. Disse udsagn har der enten været så få af, at de spiller en mindre rolle, eller det har ikke været muligt at kategorisere dem. Nogle eksempler herpå er fx:

- *“Enghaveparken”*
- *“Byfornyelsen”*
- *“Fredeligt”*
- *“Mindre kriminalitet”*
- *“En del af min identitet”*
- *“Mange venner bor her”*

4.2.1 Mangler og problemer

På tilsvarende måde blev beboerne bedt om at udtrykke, hvilke tre forhold de fandt mest problematiske eller mangelfulde på Vesterbro (Tabel 27).

Tabel 27: Hvilke 3 mangler eller problemer anser du som de største på Vesterbro?

Der kunne gives 3 svar	Procent
Bestemte grupper (narkomaner, prostituerede, alkoholikere m.fl.)	51
Trafikgener	43
Manglen på grønne områder	33
Beskidt og snavset bydel	16
Kriminalitet og "følgegener" fra bestemte grupper (fx prostitutionskunder, narkohandel)	12
Uløste sociale problemer	9
Manglende P-pladser	9
For høje boligudgifter/priser på lejligheder	4
Mangler særlige faciliteter	3
Andet	45

* Beboere i byfornyeede ejendomme og beboere i ejendomme, der ikke er byfornyeede. Ubesvarede er udeladt

En del af de problemer, beboerne nævner, er knyttet til de sociale problemer, der findes på Vesterbro.

Over halvdelen af beboerne nævner således en bestemt gruppe som et af de største problemer. Det er typisk narkomaner, prostituerede eller alkoholikere. Problemet, der tilsyneladende ligger bag, er i mange tilfælde, at gruppen virker generende eller dominerende i gadebilledet.

Andre (godt en tiendedel) nævner kriminalitet og følgegener fra disse grupper som et problem. Det kan fx være indbrud, gener fra prostitutionskunder eller den åbenlyse narkohandel på gaden.

Endelig nævner en del beboere, at de ser det som en mangel ved bydelen, at der er mange synlige og uløste sociale problemer.

Næste kategori af problemer, som beboerne har nævnt, drejer sig om trafikken. Godt 4 ud af ti beboere peger på, at problemerne stammer fra for stor trafikmængde: Det kan fx dreje sig om støj, forurening, manglende trafiksikkerhed.

Men en del beboere peger på, at der ikke er parkeringspladser nok til beboerne i bydelen.

Mangel på grønne områder er det problem, der kommer ind på "tredjepladsen". Hver tredje beboer nævner dette som et af de tre væsentligste problemer.

At der er snavset og beskidt i bydelen, på gader, stræder og pladser har ca. hver syvende beboer nævnt.

Hver tyvende beboer har peget på, at de høje boligudgifter eller lejlighedspriser er et væsentligt problem.

Lidt færre peger på, at der mangler forskellige faciliteter fx idræts- eller fritidsfaciliteter.

Knap halvdelen af beboerne peger på andre problemer, som enten er nævnt af relativt få beboere eller ikke lader sig kategorisere. Nogle eksempler herpå er:

- *“Pornobutikker”*
- *“Manglende gadebelysning”*
- *“De oprindelige beboere er presset ud”*
- *“Vesterbro bliver for mondænt og kedeligt”*
- *“Manglende affaldssortering”*
- *“Støj og gener fra byfornyelsen”*
- *“Min del af Vesterbro har været byggeplads i 8 år”*

4.3 Myter og forestillinger om bydelens udvikling

I forbindelse med byfornyelsen er der opstået en række myter eller forestillinger om Vesterbro. Vi har sammen med Den Sociale Enhed søgt at formulere nogle af dem, vi forestillede os var mest udbredte og bedt beboerne svare, om der er enige eller uenige i dem. Samtidig kommer nogle af beboernes vurderinger af kvarteret og byfornyelsen til udtryk (Tabel 28).

Tabel 28: I forbindelse med byfornyelsen er der opstået en række myter og forestillinger om Vesterbro. Er du enig eller uenig i følgende udsagn?

Procent	Helt enig	Delvis enig	Delvis uenig	Uenig	Ved ikke/ ubesv.	I alt
Vesterbro er blevet en mere attraktiv bydel	83	12	1	1	3	100
Det multikulturelle gadebillede gør Vesterbro mere attraktivt	56	22	8	6	8	100
De fleste vesterbroere er glade for byfornyelsen	53	20	7	2	18	100
Det er blevet for dyrt at bo på Vesterbro	29	42	14	8	7	100
Byfornyelsen har skubbet de oprindelige beboere ud	24	43	12	8	13	100
Byfornyelsen har været for dyr i forhold til resultatet	17	18	17	20	28	100
Vesterbro er ikke egnet til børnefamilier	11	19	24	34	11	99
Tolerancen på Vesterbro er blevet svækket	8	15	18	25	35	101
Det sociale sammenhold er svækket	5	15	19	22	39	100
Børnefamilierne er flygtet fra Vesterbro	5	7	15	45	28	100
Det er utrygt at færdes på Vesterbro	2	11	23	60	4	100

* Beboere i byfornyeede ejendomme og beboere i ejendomme, der ikke er byfornyeede.

Vesterbro er blevet en mere attraktiv bydel, det er næsten alle beboere enige om. Der er også bred enighed om, at det multikulturelle gadebillede gør Vesterbro mere attraktiv, og at de fleste Vesterbroere er glade for byfornyelsen.

Mindre positivt er det måske, at mange beboere mener, det er blevet for dyrt at bo på Vesterbro, og at mange mener, at byfornyelsen har skubbet de oprindelige beboere ud af kvarteret.

Beboerne er nogenlunde delt lige over, når spørgsmålet handler om prisen for byfornyelsen i forhold til resultatet. Der er dog forholdsvis mange, der ikke har svaret på dette spørgsmål.

De fleste mener, at Vesterbro er egnet for børnefamilier, og de færreste mener, at børnefamilierne er flygtet fra Vesterbro.

Det er et mindretal, der er enige i, at tolerancen er svækket og at det sociale sammenhold er svækket. En del har dog ikke svaret på dette spørgsmål.

Endelig mener de færreste, at det er utrygt at færdes på Vesterbro.

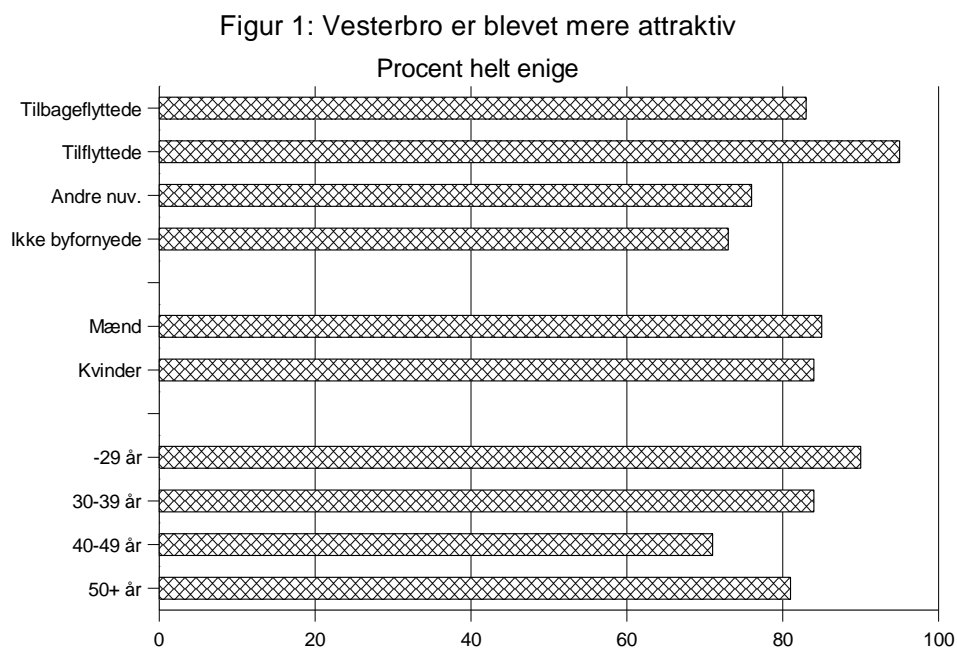
4.4 Vesterbro på tværs

Ser vi på forskellige af de disse spørgsmål på tværs, viser der sig en række temaer, som også er kommet frem i de interview, vi har foretaget med beboerne. Følgende emner vil blive behandlet i dette afsnit:

- Udviklingen generelt
- Beliggenheden
- Det sociale miljø
- Handels- og kulturliv
- Trafikforholdene
- Børn
- Grønne områder

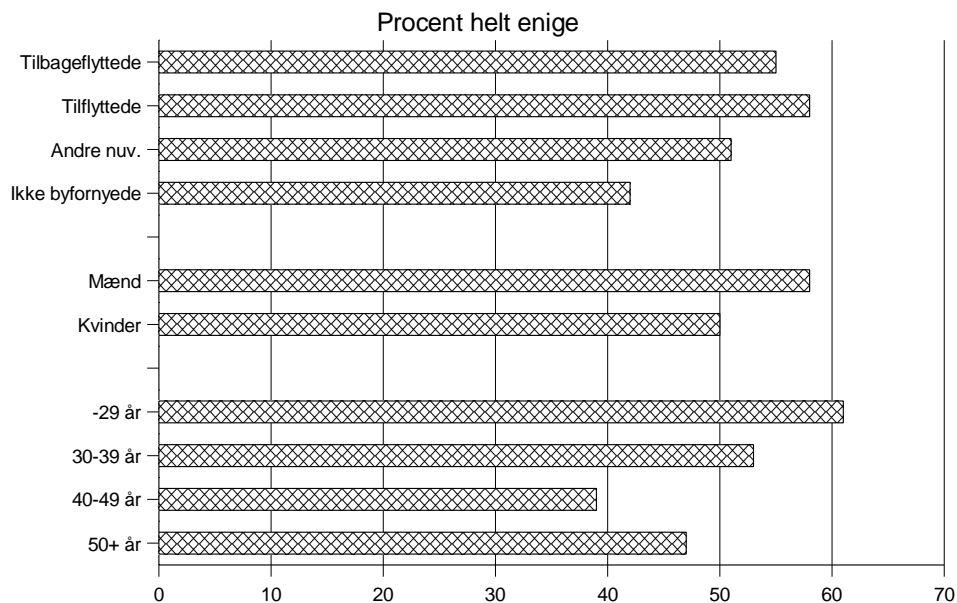
4.4.1 Udviklingen generelt

Langt de fleste beboere synes, at Vesterbro er blevet en mere attraktiv bydel efter byfornyelsen (jf. tabel 28). De nytillflyttede beboere er mest positive, mens beboerne i de "ikke-byfornyeede" ejendomme er mindre positive. Der kan ikke konstateres nogen forskel mellem kvinder og mænd. Derimod er der en aldersforskel, idet de yngste er mest positive, mens de 40-49 årige er mindst positive (Figur 1).

Den næste figur (2) viser nogenlunde det samme, nemlig at de nytillflyttede og de yngre beboere (som jo kan være de samme) ser mest positivt på byfornyelsen.

Figur 2: De fleste Vesterbroere er glade for byfornyelsen

Men hvilke ord sætter beboerne på, når de skal beskrive udviklingen? For nogle er det, det generelle fysiske billede af bydelen, der er blevet forandret. Vesterbro er ikke længere så forsømt, som der var tidligere. Bydelen fremstår på mange måder som en langt mere attraktiv bydel i dag end tidligere:

“Jeg kan godt lide, at der er blevet pænere her. Altså slummet eller jeg ved ikke, hvad man kunne kalde det, .. er forsvundet. Det så ikke pænt ud, det gjorde det ikke.”

Æstetisk set er det et andet Vesterbro i dag end tidligere. Byfornyelsen har skabt et helt andet bybillede, og beboerne udtrykker glæde ved, at man har valgt at bevare og forbedre de eksisterende bygninger i stedet for at sanere bydelen og bygge nye huse.

“Jeg synes, der er utrolig mange flotte bygninger herinde, som er kommet frem. Det er blevet et flot kvarter. Jeg synes også, vi har kunnet se en forskel på de mennesker, som kommer her ... Det kan godt være man bare ser anderledes på det, når bygningerne og forretningerne ser anderledes ud.”

Saneringen af Nørrebro kan stå som skrækeksemplet på, hvordan det kan gå, hvis man går for hårdhændet til værks i en bydel. Gennem nedrivningen af de gamle huse og de mange nye huse fremstår Nørrebro i dag med et helt andet

bybillede end tidligere. Og for nogle beboere på Vesterbro opleves byfornyelsen – trods alle problemer – som meget positiv i forhold til saneringen af Nørrebro:

“Vi så hvordan de ødelagde Nørrebro ... Den måde, man planlagde Vesterbro på, var jo netop for at undgå det, at man molestrer det hele og bygger en masse nye huse.”

Også arbejdet på de enkelte byfornyeede ejendomme udtrykkes der tilfredshed med og glæde over – når byfornyelsesarbejdet endelig er overstået.

“Jeg er meget tilfreds. Det er jeg blevet efterhånden. Altså lige når man kommer tilbage og ser håndværkerne om ørerne, så... Jeg vil nok sige, vi har fået mere, end vi blev lovet. Vi havde jo ikke regnet med sådan et anlæg i gården og heller ikke med gaden.”

Udviklingen og forandringerne på Vesterbro er ikke kun sket i form af forbedringer af de enkelte lejligheder, ejendomme og gårdanlæg, som formelt set har været det væsentligste led i selve byfornyelsen (gårdanlæggene er dog ikke færdige endnu i alle byfornyeede ejendomme). Der er nemlig samtidig sket en generel udvikling og forbedring af bydelen på mange forskellige områder. At flere tiltag og initiativer har gået hånd i hånd med byfornyelsen kan være en af forklaringerne på, at beboerne generelt set vurderer, at der er sket en positive udvikling af bydelen, at bydelen er blevet mere attraktiv. Det gælder både forandringerne i handels- og butikslivet og de forskellige kulturelle tilbud, der er skudt op de seneste ti år med DGI-byen, VEGA og Øksne-hallen i spidsen. Men måske også, at de sociale problemer ikke længere er så synlige i området.

“De nye butikker, som åbner, de ville jo ikke kunne løbe rundt, hvis klientellet var, som det var engang. Der er mange unge mennesker, som flytter hertil og studerende, og når de er færdig med at uddanne sig og sådan noget, ikke. Det ligger så tæt på indre by, der er mange caféer, og der er biografer og alle de her muligheder, som der ikke rigtigt er, hvis du bor på Nørrebro fx. Det trækker til, det trækker ret meget til, og så plus at ejerlejlighedsmæssigt, så er der jo mange flere lejligheder til salg her på grund af byfornyelsen, end der er mange andre steder i København. Det betyder jo også noget, når det er her, folk flytter til.”

Omvendt er der også malurt i bægeret. Prisen på byfornyelsen og fornemmelsen af, at de svage beboere er blevet presset ud af bydelen i forbindelse med processen kalder på mere kritiske kommentarer. En typisk kommentar lyder således:

“Selvfølgelig skulle der byfornyes på en eller anden måde. Men det er jo ikke for ingenting, at det er blevet kaldt byfordyrelsen Jeg kan ikke forstå pointen i at flå indmaden ud af et hus og næsten bygge et nyt op.”

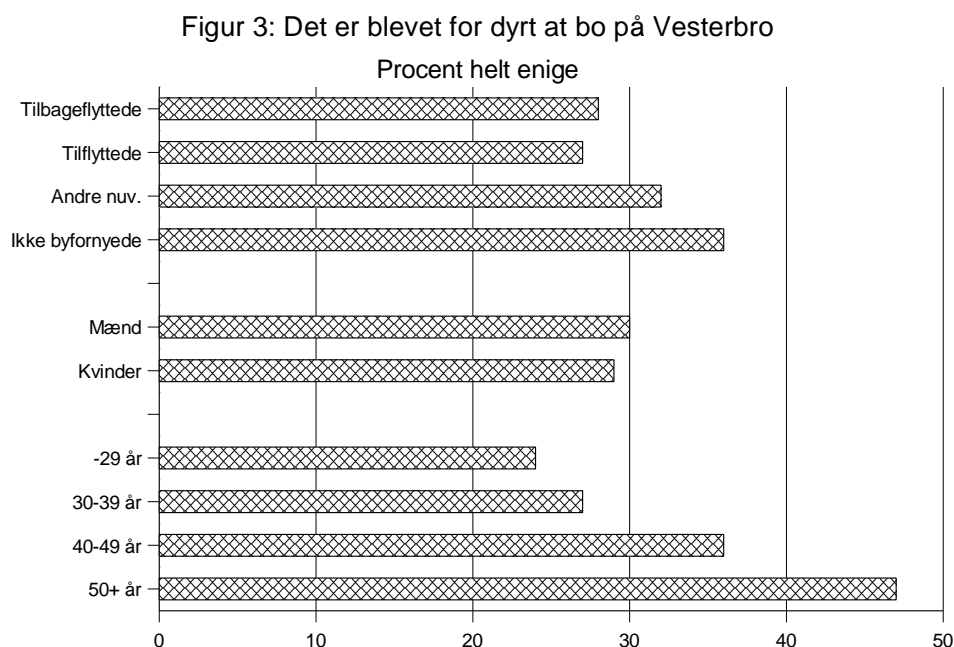
En anden beboer udtrykker det på denne måde:

“Jeg tror det bliver et svært sted for de mennesker, som har været her, fordi alting bliver byfornyret ... Det bliver et meget pænt kvarter, tror jeg, sådan lidt ambassade-Østerbro-agtigt ... Det kan blive for dyrt, tror jeg.”

Beboeren fortsætter dog på følgende måde:

“Men jeg tror nok, at folk, som er ægte Vesterbroere, hvis man kan sige det på den måde, det tror jeg ikke, at de sådan kan blive fordrevet.”

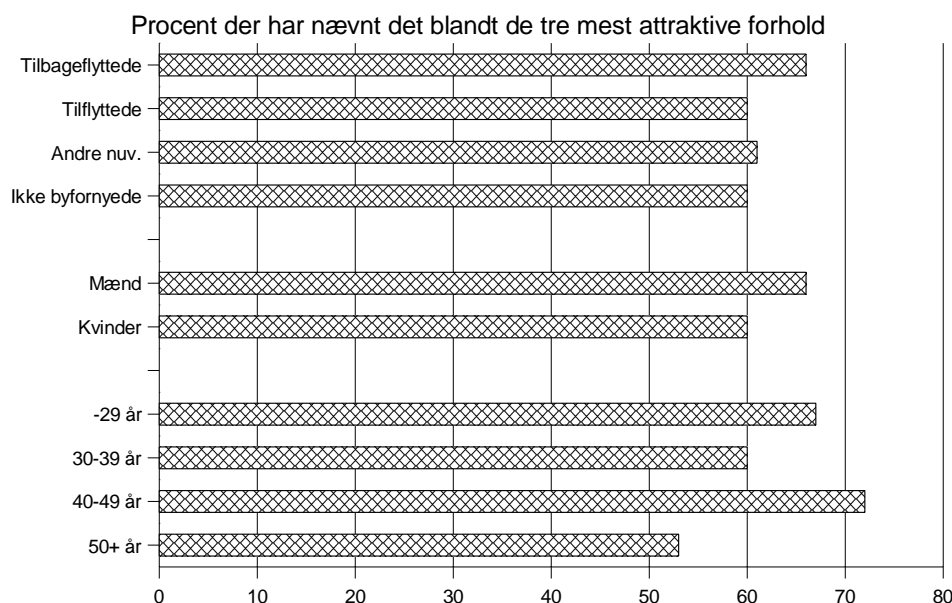
3 ud af 10 beboere er helt enige i, at det er blevet for dyrt at bo på Vesterbro. Flest blandt de lidt ældre beboere deler dette synspunkt, mens de yngste tilsyneladende ikke er enige (Figur 3).

4.4.2 Beliggenheden

Når beboerne selv skal pege på hvilke forhold, der er det mest attraktive ved Vesterbro, kommer den centrale beliggenhed ind som det vigtigste. Tabel 26 viser, at det især er de tilbageflyttede, der har denne holdning. Relativt flere mænd end kvinder nævner det. Og det er især de 40-49 årige, der peger på, at den centrale beliggenhed er attraktiv (Figur 4).

Figur 4: Den centrale beliggenhed er attraktiv

For mange beboere er det at bo tæt på “*alting*” det attraktive ved bydelen. Vesterbro ligger midt i byen både fysisk, men også kulturelt og mentalt.

Der kan være en række praktiske fordele ved at bo i en bydel, der ligger trafikmæssigt godt fx i forhold til Hovedbanen. Mange har fx arbejde i byen eller har venner, der også bor i byen, og Vesterbro ligger på den måde centralt – fysisk set.

At forskellige handels-, kultur- og fritidstilbud ligger tæt på opleves også positivt af mange beboere. Der er aldrig langt til butikker, biografen, teatret, en restaurant eller café. På spørgsmålet om, hvad det attraktive ved Vesterbro er, svarer en beboer således:

“Der vil jeg pege på indkøbsmuligheder og selvfølgelig det attraktive ved at bo så tæt på indre by, det er klart en fordel. Altså der er jo biografer og caféer og flere indkøbsmuligheder, end der er der på Nørrebro, hvor jeg har boet. Det synes jeg, det kan jeg godt lide, det er en fordel og Fisketorvet selvfølgelig også lige rundt om hjørnet. Og trafikmulighederne, fordi vi bor så tæt ved Hovedbanegården, det betyder meget. Vi rejser meget i Danmark. Det betyder meget for os, at vi bare lige kan gå ned på Hovedbanegården og tage et tog hvor som helst hen. Det er meget lækkert.”

Men det er ikke kun de konkrete og håndgribelige forhold, beboerne forstår ved centralt. Det tæller også for nogle beboere, at Vesterbro ligger i centrum i en storby. Vesterbro opleves som noget af det mest bymæssige, der findes i

København og Danmark. Hvis man kan lide storbyens pulserende liv, så er det – i øjeblikket – Vesterbro, man søger til. Man er omgivet af mennesker og af liv. De kendetegn, der er ved storbylivet, findes alle på Vesterbro: Det er mængden af andre mennesker, der findes forskellige typer mennesker og der er et sammensat og multikulturelt gadebillede.

En gammel vesterbroer udtrykker det ved at pege på, at det er selve bylivet som det centrale og attraktive ved at bo på Vesterbro:

“Jeg kunne ikke drømme om at flytte ud ... Jeg er byboer. Jeg kan godt lide at komme på landet – men kun på ferier og sådan noget ... Ja men her er der mennesker omkring én ... lige meget hvor man bevæger sig hen.”

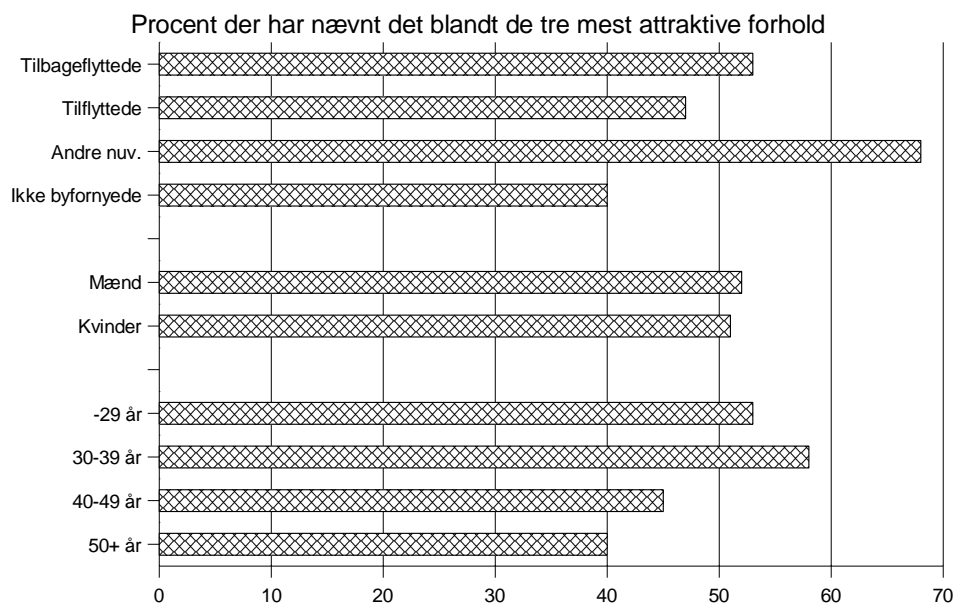
Beboere oplever, at der kan være en vis intimitet og nærhed ved bydelen. Det sociale miljø på Vesterbro er noget særligt (se næste afsnit). Vesterbro opleves som en særlig bydel med bestemte sociale og kulturelle kendetegn, der adskiller den fra andre bydele i København.

4.4.3 Det sociale miljø

Noget af det, der kendetegner Vesterbro er i følge mange beboere, at der er et særligt lokalt socialt miljø i bydelen. Men hvad forstår beboerne egentligt ved “det sociale miljø”? Der kan indgå mange forskellige elementer – positive såvel som negative – i, hvad der forstås ved det sociale miljø.

Det sociale miljø er det, der kommer på “andenpladsen”, når beboerne skulle pege på de attraktive forhold på Vesterbro. Men der er forskel på, hvilke grupper af beboere, der peger herpå (Figur 5). Især “andre” nuværende beboere og de 30-39 årige finder dette vigtigt, mens de lidt ældre beboere og beboere i “ikke-byfornye” ejendomme” finder dette mindre betydende.

Figur 5: Det sociale miljø er attraktivt

Variationen i gadebilledet og folkelivet er noget, som nogle beboere peger på som noget af det væsentlige ved “det sociale miljø” på Vesterbro. Vesterbro står som en positiv kontrast til andre bydele, der måske opleves som mere ensartede eller konforme.

“Jeg kan godt lide det der varierede ... folkeliv. Og man kan sige Frederiksberg var lidt kedeligt ... og så boede jeg på Strandboulevarden, som var endnu mere kedelig ... Hvis vi spillede og vandt 20 millioner, så ville vi sådan set ikke bruge pengene til at flytte, som de fleste ville. Vi er meget tilfredse her. Og den variation er der endnu, men den vil formentlig forsvinde ... så bliver det mindre attraktivt for os, men mere attraktivt for andre ... Men den dag, der dukker en Gucci-forretning op på Istedgade, så er det tid til at flytte.

Den sidste del af citatet udtrykker en vis frygt for, at Vesterbro måske med tiden bliver for mondant og for pænt. Andre af de beboere, vi har interviewet, deler denne bekymring, og nogle mener ligefrem, at det allerede er sket. Et led i det særlige Vesterbromiljø er, at bydelen er lidt rå og upoleret. Der er godt nok sket en række forbedringer og en opgradering af bydelen, men det må ikke tage overhånd, så forsvinder den særlige Vesterbroånd.

Det sociale miljø kan også handle om, at beboerne har sit sociale netværk i bydelen. Man har sin omgangskreds, familie og venner i bydelen. Det at man kan være sammen med sine venner og bruge de mange forskellige tilbud, der er på Vesterbro og i Indre by kan være et af de positive forhold ved at bo i bydelen.

“Altså København for mig, det er Vesterbro. Det er også her, mine venner bor. Så det er mest den bydel her, vi bruger og også min kæreste bruger. Så jeg kender sådan set ikke så meget til resten af København, altså selvfølgelig kender jeg centrum og nogle af de kendte steder, ikke også, men ellers det er her, glimrende indkøbsmuligheder og muligheder for at gå i byen og mulighed for at finde et sted at være sammen med venner, hvis det er det, hvis man ikke vil være hjemme.

Altså, fx Enghave Plads dernede er renoveret, og der er lavet det lille boldbur dernede, hvor vi så spiller fodbold en flok venner i løbet af vinteren, når græsplænerne ikke er så gode, så spiller vi på sten dernede. Så det er det her område, vi bruger altså, det er det.”

Et særligt kendetegn ved Vesterbro er, at der er mange foreninger og frivillige organisationer, der på mange forskellige måder er med til at præge bydelen. Sidedegadeprojektet, Reden og Mændenes Hjem er nogle af de mest kendte eksempler. De frivillige foreninger og forskellige netværk er med til at understøtte beboernes sociale netværk.

“Ja jeg har været frivillig (i Settlementet). Først i aktivering i café Sonja og så frivillig i caféen i 3-4 år. Jag har været med til arrangere deres ture om sommeren til Lynggården.”

Også i mindre skala danner beboerne netværk og indgår i sociale sammenhænge:

“...vi er nogle personer, der har købt et lokale. Vi er 24 gamle beboere, der har slået os sammen og købt et klublokale, hvor vi bare mødes og sådan. ... Somme tider laver vi spiseaftener ... og engang imellem lidt bankospil, ellers er det bare for at mødes. Og det giver sammenhold mellem os ældre, der er tilbage i hvert fald.”

Savner det gamle miljø

Der er sket store forandringer på Vesterbro de seneste år. For nogle beboere er de ikke kun sket til det bedre. Blandt noget af det som nogle af de “gamle vesterbroere” måske kan savne, er det sociale fællesskab, der var inden byfornyelsen. Vesterbro har udviklet sig fra at være en arbejderbydel til noget andet, hvor mange forskellige slags mennesker i dag bor.

En af de “gamle” vesterbroere beskriver det på denne måde:

“Det er ikke alle arbejdsmændene (der bor her) mere ... det er skolelærere og studerende.” – Hvad synes du så om det? “Ja – både godt og ondt. Jeg kunne godt lide det gamle miljø. Folk sad på hjørnet og fik en øl, det synes jeg var hyggeligt. Så det savner jeg da. ... Ja den gamle Vesterbroånd er forsvundet lidt.”

– Hvad kendetegnede den? *“Altså børnene var her og rendte rundt og legede, altså man kendte flere folk. En masse mennesker gik hjemme, så man talte mere med folk. I dag der hilser man bare ... og ved dårligt nok, hvad de hedder, dem der bor i opgangen. ... Før i tiden, der kendte man næste alle sammen, men det gør man slet ikke nu, ikke de unge, de bor her et år eller to, så er de væk igen.”*

Nye fællesskaber bygges op

Omvendt peger andre – måske især yngre – beboere på, at der er ved at blive bygget nye sociale fællesskaber op. Vesterbro er ikke længere, hvad det var engang, men der opstår efterhånden nye fællesskaber, der har en anden karakter og et andet indhold, end det de havde tidligere.

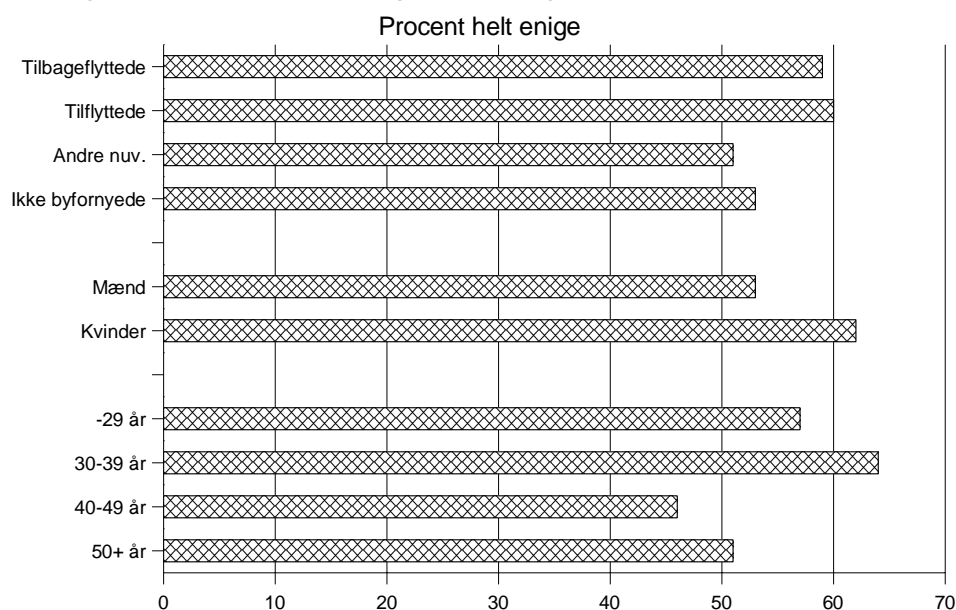
En nyttilflyttet vesterbroer beskriver det på denne måde:

“ ... og så de sportsmuligheder, der er ovre ved Halmtorvet, det der er færdigt nu, så lørdag formiddag, der gik en masse mennesker og spillede petanque derovre. Det virker som om, der er ved at blive opbygget sådan et andet socialt samvær af en eller anden form. Så også nede på Enghave Plads, det er noget, man kan se, at det bliver brugt mere, og folk de er ude under træerne og spiller petanque der. Det bliver brugt meget til det. Og caféerne, jeg bruger dem ikke, men man kan se, at der er masser af mennesker, der altid sidder ude foran.”

4.4.4 En multikulturel bydel

Ser vi på et andet element i det særlige sociale miljø på Vesterbro, har mange beboere peget på det multikulturelle gadebillede som en attraktion. Figur 6 viser, at særligt de tilbageflyttede og nyttilflyttede er mest positive. Kvinderne er generelt mere positive end mænd og ser vi på alder, er de 30-39 årige mest positive, mens de 40-49 årige er mindst positive.

Figur 6: Det multikulturelle gadebillede gør Vesterbro mere attraktivt

Det liv, der kommer i gadebilledet, når mennesker med forskellig oprindelse lever og handler der, opfattes af mange beboere som et af de forhold, der gør Vesterbro til noget særligt. Der er en særlig kvalitet ved at have “*hele verden*” lige uden for døren. De mange forskellige “etniske” butikker tilfører kvarteret en dimension, som mange beboere oplever som noget, der beriger hverdagen.

“Vi kan godt lide, at der er en masse sprog, man hører og masser af forskellige kulører, og så kan jeg godt lide variationen. Sådan er det ikke i Ebletoft Vi vil godt have det sådan, at der også er grønhandlere, som er en “lousy” butik, hvor de sidder uden for hele familien. Og den variation er der endnu, men den vil formentlig forsvinde ... så bliver det mindre attraktivt for os.”

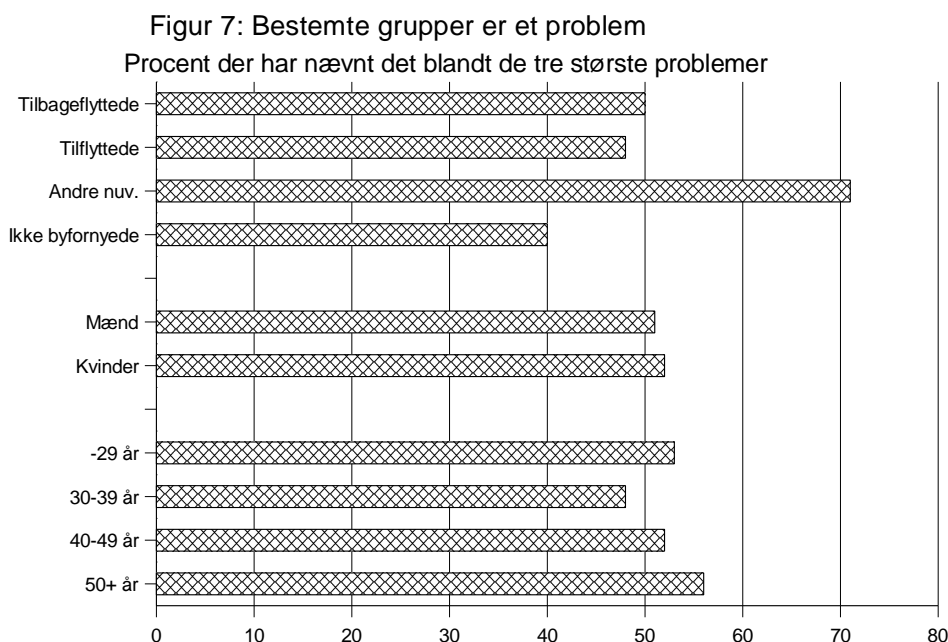
Forskelligheden i bybilledet er med til at understrege det særlige ved bylivet, der findes på Vesterbro. Forestillingen om at bo i byen er forbundet med det globale, det er bl.a. gennem livet i byen, man er forbundet med resten af verden. Byen ses ikke som et isoleret sted, men et sted hvor flere forskellige kulturer lever og arbejder sammen og opnår en gensidig forståelse.

Samtidig kan det multikulturelle bybillede dog også være anledning til konflikter og sammenstød. Når forskellige kulturer mødes, er det langt fra altid, at der opstår harmoni, men i stedet forskellige problemer imellem beboerne. Et spørgsmål, nogle har rejst i denne forbindelse kunne handle om, i hvor høj grad beboere med anden etnisk oprindelse reelt har deltaget i byfornyelsesprocessen og bredere set i beboerdemokratiet som sådan.

4.4.5 De sociale problemer

Et kendetegn ved det sociale miljø på Vesterbro er, at mange af samfundets sociale problemer er meget synlige i gadebilledet og på den måde ser ud til at være koncentreret på Vesterbro. Prostituerede, narkomaner, alkoholikere, hjemløse og andre i samfundets skyggeside er også en del af livet og gadebilledet på Vesterbro. Måske mindre i dag end tidligere.

En del beboere har peget på disse forhold som nogle af de væsentligste problemer på Vesterbro. Særligt har mange peget på, at bestemte grupper – fx narkomaner, prostituerede, alkoholikere – udgør et problem. Flest blandt “andre” beboere i byfornyede ejendomme og færrest blandt beboere i “ikke-byfornyede” ejendomme har peget på dette problem. Der er ingen væsentlige køns- eller aldersforskelle (Figur 7).

For nogle beboere medfører det at bo på Vesterbro, at de oplever nogle helt konkrete problemer i deres hverdag, som er knyttet til de sociale problemer, der er findes på Vesterbro. I nogle tilfælde er der tale om, at man kan føle sig direkte generet eller utryk, når man færdes i kvarteret, mens der i andre tilfælde kan være tale om forskellige former for følgekriminalitet.

“Der ligger en kiosk dernede, som jeg benytter – og så bliver man fulgt hjem af en eller anden fyr, som lige skal spørge, hvad det koster og sådan noget. Det synes jeg ikke er fedt. Det kunne jeg godt undvære.”

“Det er et problem klokken 4 om morgenen, der står en hel flok mennesker derude og råber og skriger, og der står folk dernede ved vores opgang og ryger hash. ... Men narkomanerne og luderne, dem kunne jeg

godt være foruden, det må jeg nok indrømme. Det er ikke lige det, man har lyst til på sin trappesten.”

Nogle beboere peger på, at problemerne er blevet mindre de seneste år. Gadeprostitutionen er stort set hørt op på Halmtorvet og flyttet til Skelbækgade. Narkomanerne holder i dag hovedsaglig til ved Mariakirken og Hovedbanegården. Samtidig er en del værtshuse lukket, hvilket har medført, at nogle af de problemer, der var knyttet hertil, også er forsvundet.

Men også selve byfornyelsesarbejdet hvor opgangene, portene og gårdene er blevet aflåst har – nævner nogle beboere – afhjulpet nogle af de problemer, der tidligere var.

“Det vigtigste det er, at vi har fået alle de der pushere væk, for det var virkelig belastende.” De har generet jer? “De har generet os meget. Og så de narkomaner, da vi havde åben gård, altså de var jo inde alle vegne, og vi havde mange indbrud i vores lejlighed og sådan noget.”

“Men det er blevet sværere, for gårdene er blevet mere og mere aflukkede, og jeg synes også at mange af de mennesker, der bor her, de er gode til at sige fra og smide folk ud, når der er nogle, som ser ud, som om de ikke hører til i gårdmiljøerne i området og den slags. Så har jeg oplevet flere situationer, hvor man så lige er gået sammen nogle stykker og sagt, at de bliver nødt til at forlade stedet.”

“Der blev gjort noget ved det. Jeg vil så sige, den følgekriminalitet der er sammen med den handel, der foregår, det synes jeg ikke er noget, vi mærker noget til. Altså hvis vi mærker noget til det, så tror jeg, det er folk, der kommer ude fra og bruger det her som en form for gå-i-byen miljø.”

Der kan altså være en opfattelse af, at det er personer udefra, der skaber problemerne i bydelen. Det viser næste citat også:

“Men altså det synes jeg er problem, ikke, og jeg synes, at det er et problem omkring weekender, fordi der følger noget, altså der kommer flere handlende i weekenderne, unge mennesker og mennesker på min alder, nydeligt klædt og skal ind og hente noget hurtigt stof til weekenden, og der kommer nogle ting, altså, når vi vågner op søndag morgen, så er der pisset op ad døren ud til vores gårdanlæg, og der er brækket sig op ad hoveddøren, og der er lavet grafitti på væggen og sådan noget.”

Forskellige miljøer - “... nogle bobler ved siden af hinanden”

Når beboerne har de sociale problemer inde på livet til dagligt, kan det være nødvendigt at finde en måde at leve med det. Man er nødt til at leve side om side med de problemer og de personer, der bor og færdes i bydelen. Nogle be-

boere peger på, at der findes en slags "overenskomst" mellem beboerne og fx narkomanerne om, at man ikke generer hinanden, men heller ikke blander sig i hinandens liv. Begge parter skal have lov at være der.

"Altså der har jeg det på samme måde, altså det er et miljø (narko- og pushermiljøet) ikke, og så det jeg kender jo, mine venner og hvordan vi bor sammen, og det er så et andet miljø, og de går som sådan nogle bobler ved siden af hinanden, der ikke går ind og generer hinanden. Men det er sgu da trist at se på."

En anden beboer udtrykker det på denne måde:

"Så vil jeg sige, der er narkomanerne, men der er jo ikke nogle, som, altså de generer – jo kun ved synet. Altså den elendighed kan man selvfølgelig godt have det lidt dårligt med. Men så bliver man sådan lidt hård, det vænner man sig til. Det er ikke noget, og det er jo altså også en del af bylivet, ikke."

Hos nogle beboere aner man en form for dårlig samvittighed. De ser problemerne hver dag og ville i virkeligheden gerne gøre noget, men det virker uoverskueligt og er en opgave, man ikke har mulighed for at tage sig af.

"Jo, det er jo det, de skal jo have et eller andet sted at være, kan man jo sige, ikke. Men det er jo det, der er dobbeltmoralisk, ikke, fordi man vil jo gerne hjælpe dem, men man gider bare ikke have dem uden for sin egen hoveddør. Det er jo lidt det, der er problemet. Og det er jo også derfor, jeg har jo ikke problemer med, at Reden ligger, hvor den gør, fordi det er skide fint tilbud. Jeg har bare problemer med, at de så står på min trappesten, ikke. Fordi når de er inde på Reden, så generer de jo ikke nogen, så det er jo fint nok." Så det er lidt med at finde en balance, kunne man sige?" Ja, det er jo det, altså hvis de bare gad at flytte sig, når jeg skal ind af min hoveddør, så ville det ikke genere mig, hvis de kunne lade være med at råbe klokken 4 om natten. Så må de jo være hvor de vil, men de larmer, kan man sige."

Er problemerne løst?

Nogle beboere kommenterer den indsats, der bliver gjort fra det offentlige side overfor de udsatte grupper. Det kan på den ene side opleves som en befrielse, at beboerne ikke længere er så udsat for forskellige former for kriminalitet og andre gener, men samtidig kan man godt se, at det ikke er nogen løsning, at problemerne flyttes ud af bydelen til andre dele af København.

"Og selvfølgelig at der bliver gjort noget for at få narkomaner osv. skubbet et andet sted hen. Det er ikke nogen løsning, men det betyder utroligt meget for os, fordi vi tidligere har været plaget af indbrud. ... nu føler

man sig mere tryk, fordi man er fri for det klientel. Det betyder også det er pænere og rarere at gå på gaden.”

Vesterbro opleves i dag som en mindre belastet bydel, men problemerne er, mener nogle beboere, reelt ikke løst – de er blot flyttet til andre bydele, som Sydhavnen, Nørrebro og Nordvest.

“Det er ikke et problem, der er løst, det er et problem, der er flyttet. Det er bare flyttet ud til Nørrebro eller til Sydhavnen. Men det er vi altså glade for, at vi er blevet af med, det er faktisk noget af det bedste, der er sket. Man vidste jo aldrig, hvem der sad inde i en krog, med en sprøjte i armen eller sad og lavede et eller andet eller var på vej ind ad vinduet, når man kom hjem. Det er vi glade for, og så især vores dørtelefon også, vi har fået. Det giver en vis form for tryk.”

“Kvarteret er blevet ... bedre. Folk er jo flyttet herfra, altså narkomanerne er jo ikke slemme mere. Pusherne har vi slet ikke henede mere. Der havde vi problemer før. Men altså luderne kommer vi vel aldrig af med, de skal jo være her, de hører med til Vesterbro. Men alt det andet det har vi ikke mere. Men det er jo også fordi, det er et andet klientel, der er flyttet ind.”

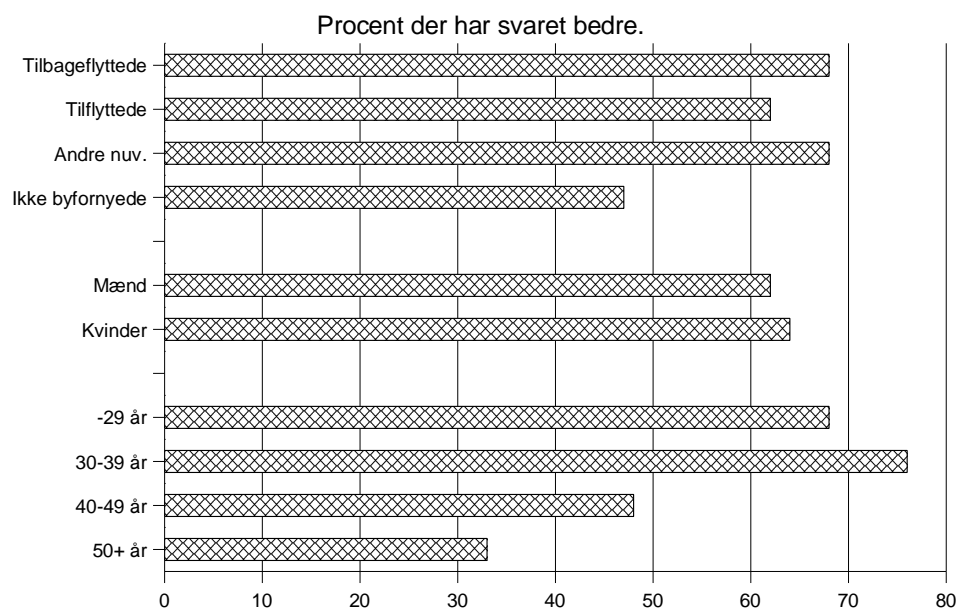
En af årsagerne til at de socialt svage beboere er flyttet kan være, at priserne på boliger generelt er steget. De svage beboere, der tidligere boede på Vesterbro er reelt blevet skubbet ud som følge af den prisudvikling, der er fulgt i kølvandet på byfornyelsen, mener nogle.

“(Byfornyelsen) har helt klart været tiltrængt. Ingen tvivl om, at der har været mange lejligheder, der ikke har været egnede til beboelse. Det har betydet en udskiftning af, hvem der bor her, bare på grund af lejlighedspriserne er steget så meget. Det må være nogle andre mennesker, der flytter hertil.”

4.4.6 Handelslivet

Vender vi tilbage til de mere positive forhold ved Vesterbro, så synes de fleste beboere, at handelslivet er forbedret efter byfornyelsen. Flest tilbageflyttede og “andre beboere” i byfornyeede ejendomme mener handelslivet er blevet bedre, mens det er færrest blandt beboere, der bor i “ikke-byfornyeede” ejendomme. Der er ingen forskel mellem kvinder og mænd, mens flere blandt de yngre aldersgrupper finder, at der er sket en forbedring (Figur 8).

Figur 8: Hvordan er handelslivet i fht. før byfornyelsen

Der er tydeligvis sket en forandring i gadebilledet på Vesterbro de seneste år.¹ Nye butikker og caféer har sneget sig langsomt, men sikkert ind. Nogle beboere ser det som et led i den positive udvikling af Vesterbro.

“Bare de butikker, der er begyndt at åbne nu. Det er optikere og sådan noget, som var utænkeligt for 3 år siden. Og selv sexbutikkerne er blevet mondæne og pæne ... så der sker helt sikkert nogle ting her, det gør der.”

En anden beboer udtrykker det på denne måde:

“Tøjforretninger det er mest nede i den anden ende af Istedgade. Jeg ved, at min kæreste køber det meste af sit tøj her i Istedgade efterhånden, og jeg selv køber også mit tøj på Vesterbro efterhånden. Men så er der sådan noget, så kommer der lige pludselig et økologisk ismejeri som det, der har været derovre. Nu er det så blevet lavet om, og de prøver at lave noget økologisk café. Spisesteder, take-away spisesteder, de er også kommet.”

Omvendt er andre knap så begejstrede for den udvikling, der er sket. De synes, at forretningslivet afspejler den “pænhed”, der sniger sig ind over kvarteret. Når der åbner for mange smarte butikker og caféer, er det et tegn på, at det

¹ Se afsnittet i hovedrapporten: *Evaluering af gennemførelsen af handlingsplanen for Indre Vesterbro.*

gamle Vesterbro er ved at forsvinde. Caféerne har overtaget de “rigtige” v rthushes plads i gadebilledet.

Andre – måske særligt de lidt ældre vesterbroere – synes, at butikslivet er blevet for ensartet. Alle de forskellige butikker, der fandtes for år tilbage er nu erstattet af kiosker og supermarkeder. Der er ikke længere så mange mindre special- og fødevarerbutikker som tidligere. En af de gamle vesterbroere siger fx:

“Handelslivet er i hvert fald forandret. Vi har jo ikke nogen forretninger hernede (bor et stykke fra Vesterbrogade). Det er Istedgade, der er kun fremmedarbejdere, der har grønthandlere. ... Ja så er der døgnkiosker. Der er jo ikke de forretninger, der var f r i tiden. Altså Istedgade var en slagtergade f r i tiden. ...Og en af tingene de har ødelagt, det er alle de forbandede caféer, de har lavet og revet v rthushusene ned. Det er jo café på café dernede.”

4.4.7 Kultur- og fritidstilbud

Der er bred enighed om, at kultur- og fritidstilbudene er blevet bedre. Her vurderer relativt flere blandt de tilbageflyttede og andre beboere i byfornyede ejendomme end blandt beboere i “ikke-byfornyede” ejendomme, at det er blevet bedre. Kvinder og mænd er nogenlunde enige, mens de 30-49 årige i højere grad end de yngre og ældre synes, det er blevet bedre (Figur 9).

Figur 9: Hvordan er kultur- og fritidstilbud i fht. f r byfornyelsen

F r byfornyelsen var det begrænset hvor mange kultur- og fritidstilbud, der var på Vesterbro. I løbet af byfornyelsesperioden er forskellige tilbud kommet til. Mest markante har DGI-byen, Øksnehallen og Vega været. De kultur- og fri-

tidstilbud, der er kommet til Vesterbro de senere år har tilsyneladende været savnet blandt beboerne.

“DGI-byen har jeg brugt til at svømme og spille badminton i. Det synes jeg er en god ting, den er kommet. Også fordi nu har jeg børnebørn, der bor her på Vesterbro. Altså det er meget hyggeligt.”

“Jeg har spillet håndbold og badminton og svømmet derovre (i Settlementet).”

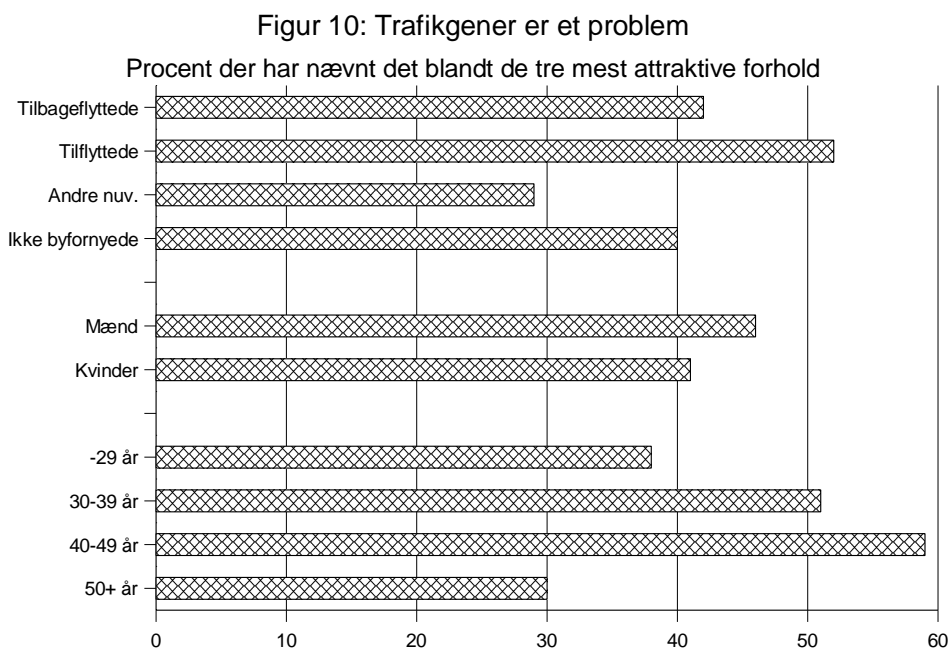
Udover at tilbudene i sig selv er et gode for beboerne på Vesterbro, er der nogen, der peger på, at det også mere indirekte kan det være positivt, at der er kommet mange nye tilbud. De kan tilføje bydelen mere liv og tiltrække nye grupper af borgere:

“Alle kulturtilbudene er også meget positivt, ikke fordi jeg bruger dem så meget, men det skaber et godt miljø og folk kommer hertil...”

4.4.8 Trafikforholdene

Forskellige gener fra trafikken er det problem næstflest beboere peger på, når de selv skal pege på de største problemer på Vesterbro.

Især de tilflyttede mener, det er et problem, ligesom lidt flere kvinder end mænd. Det er især de 40-49 årige, der peger på dette problem, mens de ældre ikke i samme grad peger på dette (Figur 10).

Gener fra trafikken drejer sig typisk om den larm trafikken medfører samt om, at der kan være forurening og andre gener forbundet med især biltrafik.

“Trafikken larmer. De her pølsevogne – sjovt nok – de larmer helt vildt meget. ... Det er os her ud til Gasværksvej, der har larmen og trafikstøvet, der komme ind ad vinduet.”

“Nej, der er ikke så meget larm, men der er masse af trafik. Det er lyset, der generer mig.”

Andre beboere peger på, at forholdene for cyklister ikke er optimale. Selvom der er kommet cykelstier flere steder, er der stadig mange steder, fx Istedgade, hvor der ikke er cykelstier.

Omvendt eksisterer der også en bevidsthed om og accept af, at trafikstøj og andre gener fra trafikken kan være en del af den pris, man betaler for at bo midt i byen.

“Så det vil jeg nu nok sige, at det er jo støjen nok, som vi nok så lige skal vænne os til. Der er jo støj i en by. Det er der jo inde i byen, det er jo ikke bare her.”

“Ja, den har vi fået lavet lidt stillegadeagtig, og det er jo rart.” Men der kører stadig væk biler og sådan noget. *“Ja, der kører stadig væk biler herved i, og det skal der også være, altså vi kan jo ikke, for bilerne de er jo lavet for, at man skal bruge dem. Og det skal jo ikke være, som det er på Nørrebro, at man skal køre hele vejen rundt om søerne for at køre i en gade, vel. De forsøgte jo at lukke Halmtorvet af hervede, så kun bussen kunne køre rundt, og det var altså totalt kaos. ... Så det har de da heldigvis få lavet om igen. Så meget stille skal der altså heller ikke være. Man skal jo bruge trafikken, ikke.”*

Nogle peger på, at der er visse muligheder, fx i form af stillegader, for at dæmpe generne fra trafikken. Og nogle beboere udtrykker, at de faktisk har mærket en mindskelse af problemerne. Nogle gader er blevet reguleret som stillegader eller ved ensretning, og forandringerne i bydelen har også medført nogle forbedringer i forhold til trafikgenerne:

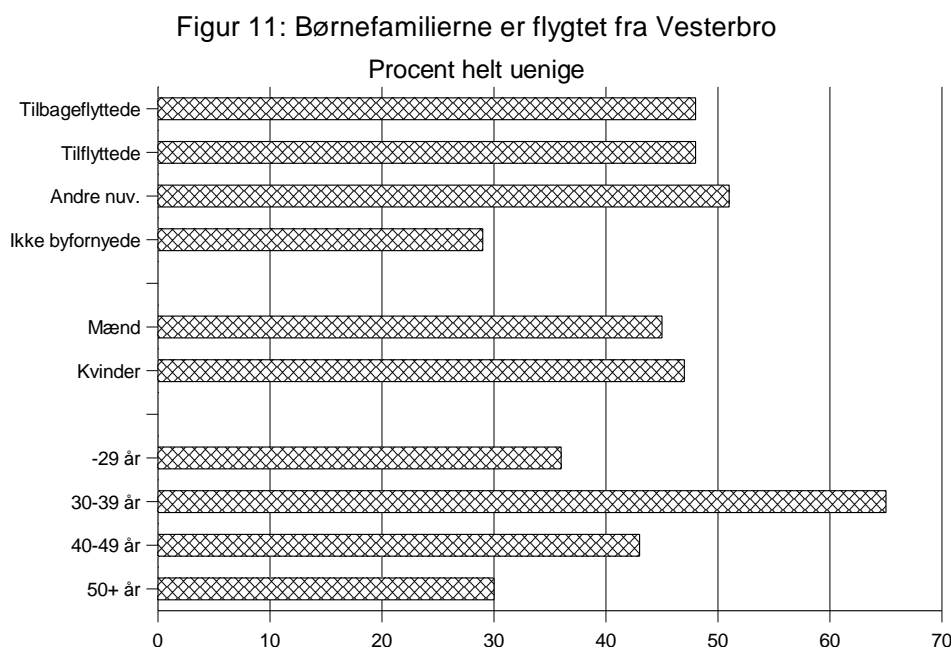
“Kan du mærke, om der er stor forskel på for ti år siden på trafikken herinde, er den blevet mere heftig?” – “Nej, jeg synes nærmere de store biler er der forsvundet nogle af, efterhånden som Kødbyen er blevet indskrænket, ikke.”

En anden side af at bo på Vesterbro, som en del beboere har nævnt, er, at der mangler parkeringspladser til beboerne:

“Men det er blevet noget svært at finde en parkeringsplads hernede, efter resten af den del her af Halmtorvet, sådan er blevet gjort færdig. DGI-Byen og Den Brune Kødby derovre er lavet færdig nu. Min kæreste arbejder langt væk, så vi har bil, når hun skal ud af byen og ned på Sydsjælland hver dag. Så vi skal bruge en parkeringsplads – og det er blevet svært.”

4.4.9 Børn

En af de myter, der har været forbundet med byfornyelsen er, at børnefamilierne flygter fra Vesterbro. Denne myte er det kun de færreste beboere, der er enige i – langt de fleste har udtrykt uenighed. Især beboere i alderen 30-39 år udtrykker uenighed. Det er altså de beboere, man må formode har myten tættest inde på livet (Figur 11).

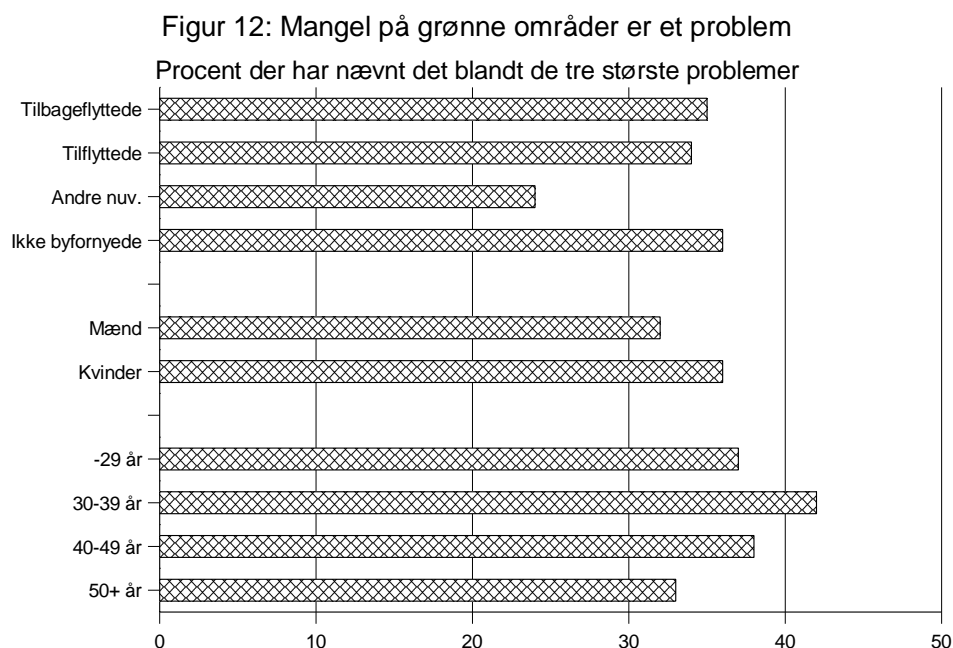
Det er nogle beboeres oplevelse, at der kommer flere og flere unge til Vesterbro. Og på den baggrund kan man måske spore en forventning om, at der efterhånden også kommer flere børn. Beboerne forventer, at faciliteterne og mulighederne for børnefamilier efterhånden bliver flere. Når gårdene fx efterhånden bliver ordnet, kan det være en plus for børnefamilierne:

“Gårdene har vi ikke haft noget med at gøre før i tiden. Der var der jo baggårde og plankeværk. ... De giver (nu) anledning til liv, børnene ren-der og leger og folk ligger derude og soler sig. ... Gården er lukket, så børnene kan ikke løbe ud, så der kan ikke ske noget. ... Der er parkanlæg med græs og natursti, de kan løbe rundt på, og så er der en legeplads ne-de i den anden ende.”

“Det er lige som om børnene forsvinder før skolealderen. Jeg ved ikke hvorfor, børn ikke må gå i skole med fremmedarbejdere, det kommer de jo til alligevel, hvor de så end er henne i verden.”

4.4.10 Grønne områder

Manglen på grønne områder anses som et problem af omkring en tredjedel af beboerne. Størst andel af de 30-39 årige peger på dette, mens “andre nuværende beboere” peger på dette problem (Figur 12).

Enghaveparken og Søndermarken er de to store grønne områder tættest på bydelen, og også Skydebanehaven nævner beboerne som en oase. Bortset herfra er der kun tale om mindre grønne områder.

Mange af de gårde, der i dag er renoveret, fungerer reelt som et godt og brugbart alternativ til grønne områder. Og de beboere, hvis gård endnu ikke er færdigrenoveret ser frem til at kunne benytte udearealerne.

Bilag

Bilag 1 – Metode

Bilag 2 – Spørgeskemaer

Metode

Undersøgelsen om den sociale udvikling på Indre Vesterbro og evalueringen af Byfornyelsescentret er baseret på forskellige datakilder. Der er anvendt kvantitative oplysninger i form af registerdata og spørgeskemaundersøgelser fra beboerne. Desuden er der anvendt forskellige kvalitative metoder, som enkelt- og gruppeinterview samt såkaldte dialogmøder.

I dette bilag gennemgår vi de forskellige metoder. Overordnet set har det på flere områder været vanskeligt at gennemføre undersøgelsen som planlagt. Det har været svært at få bestemte grupper af beboere til at svare på spørgeskemaer (den samlede svarprocent er dog på 60%) fx har det været svært at få beboere og nøglepersoner til at deltage i dialogmøder, mens deltagelse i enkeltinterview ikke har været et problem. En af forklaringerne kan være at beboerne på Indre Vesterbro er ved at være trætte af at være "studieobjekter" for forskellige undersøgelser. Samtidig er det vores fornemmelse, at det generelt er blevet vanskeligere at få borgere til at deltage i undersøgelser.

Alt i alt er det dog vores vurdering, at kombinationen af forskellige metoder har været med til at udjævne de svagheder, der er i enkelte dele af datamaterialet. Således vurderer vi, at det samlede billede skulle være pålideligt og give et troværdigt billede af beboernes situation på Indre Vesterbro.

Registerundersøgelse

Der er gennemført en række særanalyser vedrørende statistiske, demografiske data på Indre Vesterbro (= byfornyelsesområdet). Det er Københavns Kommunes Statistiske Kontor, der har foretaget analyserne på forespørgsel af CASA. Normalt er Indre Vesterbro ikke udskilt som en særlig bydel, men indregnes i Vesterbro som helhed.

Det har desværre ikke i alle tilfælde været muligt at skaffe præcis de data, der var ønsket. Det har fx været et problem at skaffe alle data fra bestemte år. Københavns Kommunes Statistiske Kontor har imidlertid udvist stor fleksibilitet og fremskaffet data, der lå så tæt på det ønskede som muligt.

Spørgeskemaundersøgelse

Der er gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt forskellige beboere på Indre Vesterbro samt permanent genhusede beboere. Der er sendt 3 forskellige spørgeskemaer ud:

1. Nuværende beboere i byfornyede ejendomme
Der er udvalgt beboere efter ejerformen på boligen:
 - Ejerlejligheder
 - Andelsboliger
 - Udlejningsboliger
2. Permanent genhusede beboere
3. Beboere i ejendomme, der ikke er byfornyede

En stor del af spørgsmålene har været de samme til de forskellige grupper af beboere, men på grund af deres forskellige status i forhold til byfornyelsesprocessen har der også været forskelle på spørgeskemaerne.

Svarprocenten er samlet set nået op på 60%. Det er i underkanten af, hvad vi normalt anser som tilfredsstillende. Det er særligt et problem, at svarprocenten er lav blandt de permanent genhusede beboere og blandt beboere i ejendomme, der ikke er byfornyede. Men disse grupper må også formodes at være de mindst motiverede. Det giver en vis usikkerhed i de statistiske oplysninger, der er baseret på spørgeskemaerne for disse grupper. Tabellen nedenfor viser svarprocenten i forskellige grupper.

Svarprocent						
	Nuværende beboere i byfornyede ejendomme			Permanent genhusede	"ikke-byfornyede ejd.	I alt
	Ejer	Andel	Udlejning			
Udtrukne	100	150	122	200	100	672
Bortfald pga.:						
- Forkert adresseoplysn.	4	9	7	8	0	28
- Forhindret i at deltage	0	5	2	2	0	9
- Ikke byfornyet endnu	0	0	2	0	0	2
- Sv. på andet skema	0	0	2	1	0	3
Beregningsgrundlag	96	136	109	189	100	630
Antal svar	62	88	83	101	45	379
Svarprocent	65%	65%	76%	53%	45%	60%
Ubesvarede pga.:						
- Ønskede ikke at deltage	3	7	5	9	0	24
- Sprogproblemer	0	4	3	2	0	9
- Mgl. telefonnummer	6	3	5	27	0	41
- Ingen kontakt	25	34	13	50	55	177

Tabellen skal læses på følgende måde: Der er i alt tilfældigt udtrukket 672 beboere, der har modtaget et spørgeskema. Det fremgår af skemaet, hvor mange af de forskellige beboergrupper, der er blevet udtrukket. 28 indeholdt forkerte adresseoplysninger, dvs. at adressen var ukendt eller personen nyligt var flyttet. 9 personer var forhindret i at deltage i undersøgelsen, fx pga. af sygdom eller længere bortrejse. 2 personer angav, at deres lejlighed/ejendom ikke var byfornyet endnu. 3 personer var dobbeltudtrukket, og havde svaret på et andet skema. Der kan her være tale om beboere, der er blevet permanent genhuset på Indre Vesterbro og derfor både har modtaget et skema som "permanent genhuset" og som beboer i en byfornyet ejendom. Normalt trækker man dette uforskyldte bortfald fra inden svarprocenten beregnes. Beregningsgrundlaget er således 630 beboere, hvoraf 379 har svaret på spørgeskemaet, dette fører til en svarprocent på lige over 60%.

Resten af skemaerne anses som ubesvarede. Heraf har 24 beboere angivet, at de ikke ønskede at deltage i undersøgelsen. 9 kunne ikke deltage, fordi de ikke forstod dansk. 41 forblev ubesvarede, idet det ikke var muligt at finde frem til et telefonnummer på beboeren (her spiller det nok ind, at det er blevet mere og mere almindeligt, at have mobiltelefon, som det ikke altid er muligt at finde nummeret på). Endelig kunne vi ikke opnå kontakt med 177 beboere.

Det er ikke muligt at foretage en egentlig bortfaldsanalyse ud fra beboernes sociale status, men erfaringer fra andre undersøgelser viser, at det ofte er borgere med kort uddannelse, der undlader at svare på spørgeskemaer. Vi må formode, at det også er tilfældet i denne undersøgelse. Dog har der alligevel været et tilstrækkeligt antal kortuddannede til, at de kan indgå i nogle af de statistiske analyser som en særlig kategori.

I praksis er spørgeskemaundersøgelsen foregået på den måde, at der først – i maj 2001 – blev sendt et spørgeskema ud til beboerne. Efter en periode på knap 3 uger udsendtes en rykker til de beboere, der ikke havde besvaret skemaet. Efter endnu nogle dage begyndte vi en telefoninterviewrunde, hvor alle beboere, der stadig ikke havde svaret blev ringet op. Det viste sig imidlertid, at vi ikke var nået op på en tilfredsstillende svarprocent før sommerferien. Derfor gennemførte vi endnu en telefoninterviewrunde efter sommerferien. Alle beboere, hvor det var muligt at finde telefonnummeret, er blevet ringet op minimum 5 gange, men ofte mange flere.

Interview og dialogmøder

Der er endvidere gennemført en række såkaldte dialogmøder, gruppe- og enkeltinterview blandt beboere og nøglepersoner i forhold til byfornyelsen.

Interviewene er gennemført med en åben interviewguide. Det betyder, at der på forhånd har været fastlagt en række temaer, vi gerne ville rundt om i interviewet. Men samtidig har der været tid til og rum for at interviewpersonen kunne komme ind på emner og temaer, han/hun anså som særligt væsentlige. Inter-

viewene er optaget på bånd og efterfølgende skrevet ud – nogle i fuld længde, andre i redigeret form. Citaterne i rapporterne er sprogligt rettet til således, at de fremstår forståelige, men vi har tilstræbt, at “ånden” i interviewet ikke er gået tabt.

Der er i alt gennemført interview med 14 beboere. De er valgt ud fra forskellige kriterier, således at forskellige beboergrupper er repræsenteret. Følgende kriterier er indgået i prioriteret rækkefølge:

- Status i forhold til byfornyelsen – tilflytter, midlertidig genhuset og permanent genhuset.
- Boligens ejerform – ejer, andel og udlejning.
- Brugere af Byfornyelsescentret – nogle af beboerne er udvalgt som særligt “aktive” i forhold til brugen af Byfornyelsescentret.
- Aktive og ikke-aktive beboere.
- “Tilfredshed” – der er både medtaget tilfredse og utilfredse beboere, bredt set.
- Etnisk tilhørsforhold – enkelte beboere med anden etnisk baggrund end dansk er interviewet. Det har dog været særdeles vanskeligt at opnå kontakt med denne gruppe – der er kun gennemført 2 interview. Derfor er disse personer ikke særligt fremhævet i rapporterne. Selvom det oprindeligt var en intention i undersøgelsen at inddrage denne gruppe, har det desværre ikke været muligt.
- Køn, alder, beskæftigelse og uddannelse – disse baggrundsoplysninger er indgået i udvælgelsen for at skabe spredning i gruppen. Det har været vanskeligt at opnå kontakt til børnefamilier.

Herudover har der været afholdt 2 dialogmøder med beboere, hvor kun enkelte beboere deltog. Det har været meget vanskeligt at få beboere til at deltage i dialogmøder. Vi havde planlagt 4, men måtte aflyse de to. Dialogmøderne er foregået som en åben debat af forskellige temaer. Der er taget referater fra møderne.

Der er endvidere gennemført en række enkelt- og gruppeinterview samt dialogmøder med nøglepersoner i forhold til byfornyelsesprocessen. Følgende institutioner og organisationer har deltaget:

- Københavns Kommune – flere afdelinger
- Byfornyelsescentret
- Den Sociale Enhed
- Byfornyelsesskolen
- Repræsentantskabet
- Byfornyelsesselskaberne
- Forskellige lokale organisationer og projekter
- Særligt aktive beboere og beboerrepræsentanter

Disse interview og dialogmøder indgår i undersøgelserne på lige fod med beboerinterviewene, men er hovedsagelig brugt i forbindelse med evalueringen af Byfornyelsescentret. Interviewene og dialogmøderne er udskrevet eller refereret. Det har været et problem, at en del af de personer, vi ønskede at interviewe ikke har haft tid til at medvirke.

Bilag 2

Spørgeskema: Byfornyelse på Indre Vesterbro – nuværende beboere i byfornyeede ejendomme

Spørgeskema: Byfornyelse på Indre Vesterbro – permanent genhusede beboere

Spørgeskema: Byfornyelse på Indre Vesterbro – beboere i ejendomme, der ikke er byfornyeede

Spørgeskema

Byfornyelse på Indre Vesterbro – nuværende beboere i byfornyeede ejendomme

Københavns Kommune har bedt CASA (Center for Alternativ Samfundsanalyse) gennemføre en undersøgelse af beboernes vurdering og oplevelse af byfornyelsesprocessen på Indre Vesterbro. I vedlagte brev fra Københavns Kommune er formålet med undersøgelsen nærmere beskrevet.

Vi vil bede dig udfylde dette spørgeskema. Du er udvalgt tilfældigt blandt beboerne på Indre Vesterbro. Det er altid frivilligt at deltage i en spørgeskemaundersøgelse, men vi håber alligevel, at du vil tage dig tid til at udfylde skemaet. Kvaliteten af undersøgelsen afhænger nemlig af, at så mange som muligt svarer på spørgsmålene.

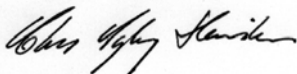
Du bedes indsende det besvarede spørgeskema i vedlagte svarkuvert (porto er betalt) **senest 29. maj 2001**. Hvis du ikke har indsendt skemaet på dette tidspunkt, vil vi tillade os at minde dig om det.

Vi kan love dig, at alle indsendte spørgeskemaer behandles fortroligt. Det vil sige, at det kun er CASAs medarbejdere, der får adgang til at se de udfyldte skemaer. Enkeltpersoner vil ikke kunne genkendes, når undersøgelsens resultater fremlægges. Efter undersøgelsen bliver spørgeskemaet destrueret. Nummeret, der er stemplet på skemaet, skal kun bruges til registrering af, om spørgeskemaet er returneret til CASA.

Hvis du har spørgsmål til undersøgelsen eller ønsker hjælp til udfyldelsen af skemaet, er du velkommen til at ringe til Claus Syberg Henriksen eller Henning Hansen på telefon 33 32 05 55.

På forhånd tak for din medvirken.

Med venlig hilsen

Claus Syberg Henriksen

Vejledning i udfyldelse af spørgeskemaet

De fleste spørgsmål besvares ved, at du sætter ring om det tal, der står umiddelbart til højre for det svar, du vælger.

Her er et eksempel:

Er du tilfreds med huslejeniveauet i din nuværende bolig?	<i>Sæt én ring</i>
Ja, tilfreds	1
Huslejen er lidt for høj	2
Huslejen er alt for høj	3
Ved ikke	4

I nogle spørgsmål må du gerne sætte ring om flere svar.

Her er et eksempel:

Boligens standard?	<i>Tidligere bolig (ikke midlertidig)</i>	<i>Nuværende bolig</i>
Bad i boligen	1	1
Toilet inde i boligen	1	1
Central- eller fjernvarme	1	1
Moderniseret køkken	1	1

Andre spørgsmål skal besvares ved at skrive et tal og andre ved, at du selv skal skrive svaret.

De første spørgsmål drejer sig om din boligsituation

1. Har du været genhuset i forbindelse med byfornyelsen, eller er du tilflytter?

Sæt én ring

- Tilbageflyttet efter midlertidig genhusning 1
Tilflyttet efter at byfornyelsen af lejligheden var overstået 2
Permanent genhuset – boede tidligere på Indre Vesterbro 3
Permanent genhuset – boede tidligere i en anden del af København 4
Andet, hvad? _____ 5
-

2. Hvor længe har du i alt boet i din nuværende bolig?

Antal år:
Antal måneder:

3. Hvor længe har du i alt boet på Vesterbro?

Antal år:
Antal måneder:

4. Hvornår blev byfornyelsen af din bolig/ejendom afsluttet?

Det vil sige, hvornår kunne du/I flytte ind igen efter renoveringsarbejdet?

Årstal: ca. _____
Ved ikke 1

I de næste spørgsmål skal du sammenligne din nuværende bolig med din tidligere bolig

- Hvis du har været midlertidigt genhuset, skal du svare ud fra, hvordan din bolig var inden byfornyelsen.
 - Hvis du er nyttilflyttet eller permanent genhuset, skal du svare ud fra den bolig, du boede i lige før din nuværende bolig.
-

5. Boligens standard?

Sæt ring om de installationer, der var i den tidligere bolig, og som er i din nuværende bolig

	<i>Tidligere bolig (ikke midlertidig)</i>	<i>Nuværende bolig</i>
Bad i boligen	1	1
Toilet inde i boligen	1	1
Central- eller fjernvarme	1	1
Moderniseret køkken	1	1

6. Miljøbesparende foranstaltninger?

Sæt ring om de installationer, der var i den tidligere bolig, og som er i din nuværende bolig

	Tidligere bolig (ikke midlertidig)	Nuværende bolig
Termoruder/forsatsvinduer	1	1
Vinduer med energiglas	1	1
Vandbesparende vandhaner	1	1
Isolering af ydermure	1	1
Vandbesparende lavtskyloilet	1	1

Var der andre miljøbesparende foranstaltninger i din tidligere bolig
(fx byøkologi, solceller, solfanger, affaldssortering), hvilke? _____

Er der andre miljøbesparende foranstaltninger i din nuværende bolig
(fx byøkologi, solceller, solfanger, affaldssortering), hvilke? _____

7. Hvilken slags bolig bor du i nu, og hvilken boede du i tidligere?

Sæt én ring i hver lodret kolonne

	Tidligere bolig (ikke midlertidig)	Nuværende bolig
Lejet lejlighed	1	1
Andelslejlighed	2	2
Ejerlejlighed	3	3
Eget hus	4	-
Anden, hvilken?	_____	_____

8. Boligens størrelse?

	Tidligere bolig (ikke midlertidig)	Nuværende bolig
Antal værelser (uden køkken, toilet og bad)	_____	_____
Størrelse i m ²	ca. _____	_____

9. Huslejens/boligudgiftens størrelse?

	<i>Tidligere bolig (ikke midlertidig)</i>	<i>Nuværende bolig</i>
Husleje uden varme (pr. måned - uden evt. boligstøtte)	_____	_____
Varmeudgift pr. måned (gennemsnit) ca.	_____	_____

10. Boligens beliggenhed?

	<i>Tidligere bolig (ikke midlertidig)</i>	<i>Nuværende bolig</i>
Postnummer	_____	_____

11. Hvordan vurderer du din nuværende bolig/ejendom efter, at byfornyelsen er gennemført? Sæt én ring i hver vandret række: a-h

	Meget tilfreds	Tilfreds	Utilfreds	Meget utilfreds	Ikke relevant/ ved ikke
a. Køkkenets inventar og indretning	1	2	3	4	5
b. Badeværelsets inventar og indretning ...	1	2	3	4	5
c. Lejlighedens almindelige miljøbe- sparende foranstaltninger (fx vinduer, vandhaner, isolering, lavtskylstoilet)	1	2	3	4	5
d. Særlige byøkologiske tiltag (fx sol- fangere, solceller, affaldssortering)	1	2	3	4	5
e. Den håndværksmæssige standard af byfornyelsesarbejdet i lejligheden	1	2	3	4	5
f. Rummenes størrelse og fordeling	1	2	3	4	5
g. Lejligheden som helhed	1	2	3	4	4
h. Det sociale miljø i ejendommen	1	2	3	4	5
i. Har du yderligere bemærkninger om din nuværende bolig efter, at byfornyelsen er gennemført?					

12. Har du i dag adgang til følgende fællesfaciliteter ...*Sæt én ring i hver vandret række: a-c*

	Ja	Nej, men det er planlagt	Nej	Ved ikke
a. beboerhus/-lokale?	1	2	3	4
b. fælles vaskeri?	1	2	3	4
c. renoveret gård eller fælles gårdanlæg?	1	2	3	4

13. Er du tilfreds med huslejeniveauet i din nuværende bolig?	<i>Sæt én ring</i>
Ja, tilfreds	1
Huslejen er lidt for høj	2
Huslejen er alt for høj	3
Ved ikke	4

De følgende spørgsmål drejer sig om information og viden om byfornyelsesprocessen

14. Har du deltaget i møder om byfornyelsen eller besøgt Byfornyelsescentret, Karrébutikken m.v.? *Sæt én ring i hver vandret række: a-f*

	Nej	Ja, én gang	Ja, flere gange	Kender ikke
a. Deltaget i informationsmøder om byfornyelsen (fx karré-, beboer- eller ejendomsmøde)	1	2	3	4
b. Kontaktet eller besøgt Byfornyelsescentret i Valdemarsgade	1	2	3	4
c. Kontaktet eller besøgt Den Sociale Enhed i Byfornyelsescentret	1	2	3	4
d. Kontaktet eller besøgt Karrébutik	1	2	3	4
e. Kontaktet eller besøgt byfornylsesselskab	1	2	3	4
f. Kontaktet kommunen	1	2	3	4

15. Har du selv været aktiv i byfornyelsesprocessen?

Fx som beboerrepræsentant, deltaget i karréråd eller på anden måde

Sæt én ring

Ja	1
Nej	2

16. Har du læst nogle af følgende informationsmaterialer?

Hvis ja, hvor brugbare synes du, de var i forhold til dine behov?

Sæt én ring i hver vandret række: a-d

	Nej, ikke læst	Ja, læst materialet		
		Meget brugbart	Nogenlunde brugbart	Ikke så brugbart
a. Vesterbrobladet (udkommer hver uge) ..	1	2	3	4
b. Bydelen Vesterbro (husstandsomdelt avis)	1	2	3	4
c. Informationspjecer (til lejere/andels-havere/ejerlejlighedsejere m.fl.)	1	2	3	4
d. Debatoplæg, Orientering, byfornyelsesbeslutning eller forslag til byfornyelsesbeslutning	1	2	3	4

-
- 17. Har du oplevet at mangle viden eller oplysninger i forbindelse med byfornyelsen?** *Sæt én ring*
- Ja, flere gange 1
- Ja, en enkelt gang 2
- Nej (*Gå til spørgsmål 18*) 3
-
- 17a. Hvis ja. Vidste du, hvor du skulle henvende dig for at få hjælp?** *Sæt én ring*
(*Sidste gang, du manglede viden eller oplysning*)
- Ja 1
- Nej (*Gå til spørgsmål 18*) 2
-
- 17b. Hvis ja. Hvor henvendte du dig for at få hjælp?** *Gerne flere ringe*
(*Sidste gang, du manglede viden eller oplysning*)
- Kommunen 1
- Byfornyelsesselskabet 1
- Byfornyelsescentret i Valdemarsgade 1
- Den Sociale Enhed i Byfornyelsescentret 1
- Karrébutikken 1
- Ejendommens ejer/administrationsselskab 1
- Ejendommens rådgiver 1
- Beboerrepræsentant 1
- ABF 1
- Vesterbro Lejerforening 1
- LLO 1
- Andre, hvem? _____ 1
-
- 17c. Fik du den hjælp, du havde brug for?** *Sæt én ring*
(*Sidste gang, du manglede viden eller oplysning*)
- I høj grad 1
- I nogen grad 2
- I mindre grad 3
- Slet ikke 4
-

De næste spørgsmål drejer sig om processen omkring byfornyelsen

De næste spørgsmål (18-22) skal kun besvares af beboere, der har været midlertidigt genhuset.

Hvis du er nyttilflyttet efter byfornyelsen, skal du springe spørgsmålene over og gå til spørgsmål 23.

18. Hvordan vurderer du den planlægning, der gik forud for byfornyelsen?

Sæt én ring i hver vandret række: a-d

	Meget tilfreds	Tilfreds	Utilfreds	Meget utilfreds	Ikke relevant/ ved ikke
a. Den måde beboerne blev inddraget i planlægningen af byggeprojektet	1	2	3	4	5
b. Den indflydelse du havde på indretningen af din egen lejlighed	1	2	3	4	5
c. Den indflydelse du havde på byfornyelsesprojektet vedrørende ejendommen	1	2	3	4	5
d. Den information du fik forud for byggeprojektet	1	2	3	4	5

19. Var du alt i alt tilfreds med den måde, projektet blev gennemført på?

Sæt én ring i hver vandret række: a-b

	Meget tilfreds	Tilfreds	Utilfreds	Meget utilfreds	Ikke relevant/ ved ikke
a. Samarbejdet med rådgiver/administrator	1	2	3	4	5
b. Den information du fik, mens byggeprojektet stod på	1	2	3	4	5

20. Var du alt i alt tilfreds med den midlertidige genhusning?

Sæt én ring i hver vandret række: a-c

	Meget tilfreds	Tilfreds	Utilfreds	Meget utilfreds	Ikke relevant/ ved ikke
a. Kvarteret du boede i	1	2	3	4	5
b. Boligens standard	1	2	3	4	5
c. Boligens størrelse	1	2	3	4	5

21. Hvor længe var du i alt midlertidigt genhuset?

Antal måneder:

21a. Hvor længe var det oprindeligt planlagt, at du skulle være midlertidigt genhuset?

Antal måneder:

Husker ikke 1

22. Har du benyttet din indsigelsesmulighed i forbindelse med byggeprojektet (vetoret)?	<i>Gerne flere ringe</i>
Nej	1
Ja, mod bad	1
Ja, mod køkken	1
Ja, mod andet: _____	1

22a. Hvis ja. Hvorfor gjorde du indsigelse?	<i>Gerne flere ringe</i>
Det blev for dyrt	1
Jeg synes ikke, forbedringerne var nødvendige	1
Det passede ikke til lejlighedens indretning	1
Andet: _____	1

Alle bedes besvare resten af spørgsmålene

23. Hvordan vurderer du byfornyelsesprocessen som helhed?

Sæt én ring i hver vandret række: a-d

	Meget tilfreds	Tilfreds	Utilfreds	Meget utilfreds	Ikke relevant/ ved ikke
a. Den måde beboerne har været <i>inddraget</i> i hele byfornyelsesprocessen ...	1	2	3	4	5
b. Den <i>indflydelse</i> beboerne har haft på hele byfornyelsesprocessen	1	2	3	4	5
c. Den <i>information</i> beboerne har fået om hele byfornyelsesprocessen	1	2	3	4	5
d. Byfornyelsescentrets indsats	1	2	3	4	5

Herefter kommer nogle spørgsmål om det kvarter, du bor i

24. Ethvert kvarter har sine attraktioner og mangler. Skriv med dine egne ord:

24a. Hvad anser du som de 3 mest attraktive forhold på Vesterbro?

1. _____

2. _____

3. _____

24b. Hvilke 3 mangler eller problemer anser du som de største på Vesterbro?

1. _____

2. _____

3. _____

25. Hvordan synes du, Vesterbro er i dag sammenlignet med før byfornyelsen?
Har følgende forhold ændret sig til det bedre eller til det værre?

Sæt én ring i hver vandret række: a-i

	Bedre	Uændret	Værre	Ved ikke
a. Handelslivet	1	2	3	4
b. Kultur- og fritidstilbudene	1	2	3	4
c. Beskæftigelsesmulighederne	1	2	3	4
d. Trafikforholdene	1	2	3	4
e. Den offentlige trafik	1	2	3	4
f. Børneinstitutioner	1	2	3	4
g. Skoler	1	2	3	4
h. Grønne områder	1	2	3	4
i. Det sociale miljø	1	2	3	4

26. I forbindelse med byfornyelsen er der opstået en række myter og forestillinger om Vesterbro. Er du enig eller uenig i følgende udsagn?

Sæt én ring i hver vandret række: a-k	Helt enig	Delvis enig	Delvis uenig	Helt uenig	Ved ikke
a. Det er blevet for dyrt at bo på Vesterbro!	1	2	3	4	5
b. Byfornyelsen har skubbet de oprindelige beboere ud!	1	2	3	4	5
c. Vesterbro er blevet en mere attraktiv bydel!	1	2	3	4	5
d. De fleste vesterbroere er glade for byfornyelsen!	1	2	3	4	5
e. Det er utrygt at færdes på Vesterbro!	1	2	3	4	5
f. Børnefamilierne er flygtet fra Vesterbro!	1	2	3	4	5
g. Byfornyelsen har været for dyr i forhold til resultatet!	1	2	3	4	5
h. Vesterbro er ikke egnet for børnefamilier!	1	2	3	4	5
i. Det sociale sammenhold er blevet svækket!	1	2	3	4	5
j. Det multikulturelle gadebillede gør Vesterbro mere attraktivt!	1	2	3	4	5
k. Tolerancen på Vesterbro er blevet svækket!	1	2	3	4	5

27. Har du overvejet eller har du planer om at flytte fra din nuværende bolig? Sæt én ring

Ja, helt sikkert	1
Ja, måske	2
Nej (Gå til spørgsmål 28)	3

27a. Hvis "ja, helt sikkert" eller "ja, måske". Hvorfor vil du flytte?

Gerne flere ringe

Huslejen bliver efterhånden for høj	1
Jeg vil gerne væk fra kvarteret	1
Jeg vil gerne flytte til en større bolig	1
Jeg vil gerne flytte til en bedre bolig	1
Jeg vil gerne flytte til en mindre bolig	1
Jeg har fået børn	1
Børnene er flyttet hjemmefra	1
Jeg har fået job et andet sted	1
Andet: _____	1

Baggrundsspørgsmål

28. Køn?	<i>Sæt én ring</i>
Mand	1
Kvinde	2

29. Hvordan er din husstand sammensat?	<i>Sæt én ring</i>
Jeg bor alene uden børn	1
Jeg bor alene med barn/børn	2
Ægtepar/samlevende uden barn/børn	3
Ægtepar/samlevende med barn/børn	4
Jeg deler lejlighed med en anden	5
Andet: _____	6

30. Hvor gammel er du og din evt. ægtefælle/samlever?	Dig selv	Ægtefælle/samlever
Alder:	_____	_____

31. Hvilken uddannelse har du og din evt. ægtefælle/samlever senest afsluttet?

Sæt én ring ud for dig selv og én for evt. ægtefælle/samlever

	Din egen	Ægtefælle/ samlever
Ingen uddannelse ud over folkeskolen	1	1
Gymnasieuddannelse o.l.	2	2
Lærlinge- eller anden erhvervsfaglig uddannelse	3	3
Videregående uddannelse	4	4
Anden uddannelse	5	5

Hvilken anden uddannelse (dig selv)?: _____

Hvilken anden uddannelse (evt. ægtefælle/samlever)?: _____

32. Har du og din evt. ægtefælle/samlever arbejde?

Sæt én ring ud for dig selv og én for evt. ægtefælle/samlever

	Dig selv	Ægtefælle/ samlever
Ja, har arbejde	1	1
Nej, er under uddannelse	2	2
Nej, pensionist/efterløn	3	3
Nej, arbejdsløs/kontanthjælp	4	4
Andet	5	5

Hvilket andet (dig selv)?: _____

Hvilket andet (evt. ægtefælle/samlever)?: _____

Vi ønsker at foretage nogle uddybende personlige interview med enkelte beboere.

Hvis du er interesseret i at deltage, bedes du skrive dit navn, adresse og telefonnummer nedenfor.

Interviewene vil foregå lige før og efter sommerferien. Vi kan ikke love, at alle, der melder sig, bliver kontaktet.

Navn: _____

Adresse: _____

Postnummer og by: _____

Telefonnummer: _____

Mange tak fordi du besvarede spørgsmålene!

Spørgeskema

Byfornyelse på Indre Vesterbro – permanent genhusede beboere

Københavns Kommune har bedt CASA (Center for Alternativ Samfundsanalyse) gennemføre en undersøgelse af beboernes vurdering og oplevelse af byfornyelsesprocessen på Indre Vesterbro. I vedlagte brev fra Københavns Kommune er formålet med undersøgelsen nærmere beskrevet.

Vi vil bede dig udfylde dette spørgeskema. Du er udvalgt tilfældigt blandt permanent genhusede beboerne fra Indre Vesterbro. Det er altid frivilligt at deltage i en spørgeskemaundersøgelse, men vi håber alligevel, at du vil tage dig tid til at udfylde skemaet. Kvaliteten af undersøgelsen afhænger nemlig af, at så mange som muligt svarer på spørgsmålene.

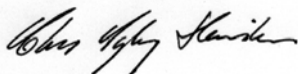
Du bedes indsende det besvarede spørgeskema i vedlagte svarkuvert (porto er betalt) **senest 29. maj 2001**. Hvis du ikke har indsendt skemaet på dette tidspunkt, vil vi tillade os at minde dig om det.

Vi kan love dig, at alle indsendte spørgeskemaer behandles fortroligt. Det vil sige, at det kun er CASAs medarbejdere, der får adgang til at se de udfyldte skemaer. Enkelt personer vil ikke kunne genkendes, når undersøgelsens resultater fremlægges. Efter undersøgelsen bliver spørgeskemaet destrueret. Nummeret, der er stemplet på skemaet, skal kun bruges til registrering af, om spørgeskemaet er returneret til CASA.

Hvis du har spørgsmål til undersøgelsen eller ønsker hjælp til udfyldelsen af skemaet, er du velkommen til at ringe til Claus Syberg Henriksen eller Henning Hansen på telefon 33 32 05 55.

På forhånd tak for din medvirken.

Med venlig hilsen

Claus Syberg Henriksen

Vejledning i udfyldelse af spørgeskemaet

De fleste spørgsmål besvares ved, at du sætter ring om det tal, der står umiddelbart til højre for det svar, du vælger.

Her er et eksempel:

Er du tilfreds med huslejeniveauet i din nuværende bolig?	<i>Sæt én ring</i>
Ja, tilfreds	1
Huslejen er lidt for høj	2
Huslejen er alt for høj	3
Ved ikke	4

I nogle spørgsmål må du gerne sætte ring om flere svar.

Her er et eksempel:

Boligens standard?	<i>Tidligere bolig (ikke midlertidig)</i>	<i>Nuværende bolig</i>
Bad i boligen	1	1
Toilet inde i boligen	1	1
Central- eller fjernvarme	1	1
Moderniseret køkken	1	1

Andre spørgsmål skal besvares ved at skrive et tal og andre ved, at du selv skal skrive svaret.

De første spørgsmål drejer sig om din boligsituation nu og før, du blev permanent genhuset fra Indre Vesterbro

1. Hvornår blev du genhuset permanent?

Hvilket år flyttede du fra din bolig på Indre Vesterbro, da den skulle byfornyes?

Årstal: _____

2. Hvor mange boliger har du boet i siden, du blev permanent genhuset?

Antal: _____

3. Hvor længe har du i alt boet i din nuværende bolig?

Antal år: _____

Antal måneder: _____

4. Hvor længe har du i alt boet på Vesterbro?

Antal år: _____

Antal måneder: _____

5. Boligens beliggenhed?

Tidligere bolig
*Den du boede i før,
du blev permanent
genhuset*

Nuværende
bolig

Postnummer _____

5a. Hvis samme postnummer – har du så benyttet fortrydelsesretten og flyttet tilbage til samme lejlighed igen? Som før byfornyelsen

Ja 1

Nej 2

6. Boligens standard?

Sæt ring om de installationer, der var i den tidligere bolig, og som er i din nuværende bolig

	Tidligere bolig	Nuværende bolig
Bad i boligen	1	1
Toilet inde i boligen	1	1
Central- eller fjernvarme	1	1
Moderniseret køkken	1	1

7. Miljøbesparende foranstaltninger?

Sæt ring om de installationer, der var i den tidligere bolig, og som er i din nuværende bolig

	Tidligere bolig	Nuværende bolig
Termoruder/forsatsvinduer	1	1
Vinduer med energiglas	1	1
Vandbesparende vandhaner	1	1
Isolering af ydermure	1	1
Vandbesparende lavtskylstoilet	1	1

Var der andre miljøbesparende foranstaltninger i din tidligere bolig (fx byøkologi, solceller, solfanger, affaldssortering), hvilke? _____

Er der andre miljøbesparende foranstaltninger i din nuværende bolig (fx byøkologi, solceller, solfanger, affaldssortering), hvilke? _____

8. Hvilken slags bolig bor du i nu, og hvilken boede du i tidligere?

Sæt én ring i hver lodret kolonne

	Tidligere bolig	Nuværende bolig
Lejet lejlighed	1	1
Andelslejlighed	2	2
Ejerlejlighed	3	3
Eget hus	-	4
Anden, hvilken?	_____	_____

9. Boligens størrelse?

	Tidligere bolig	Nuværende bolig
Antal værelser (uden køkken, toilet og bad)	_____	_____
Størrelse i m ²	ca. _____	_____

10. Huslejens/boligudgiftens størrelse?

	<i>Tidligere bolig</i>	<i>Nuværende bolig</i>
Husleje uden varme (pr. måned - uden evt. boligstøtte)	_____	_____
Varmeudgift pr. måned (gennemsnit) ca.	_____	_____

11. Hvordan vurderer du din nuværende bolig/ejendom?

Sæt én ring i hver vandret række: a-h

	Meget tilfreds	Tilfreds	Utilfreds	Meget utilfreds	Ikke relevant/ ved ikke
a. Køkkenets inventar og indretning	1	2	3	4	5
b. Badeværelsets inventar og indretning . . .	1	2	3	4	5
c. Lejlighedens almindelige miljøbe- sparende foranstaltninger (<i>fx vinduer, vandhaner, isolering, lavtskyloilet</i>)	1	2	3	4	5
d. Særlige byøkologiske tiltag (<i>fx sol- fangere, solceller, affaldssortering</i>)	1	2	3	4	5
e. Den håndværksmæssige standard af byfornyelsesarbejdet i lejligheden	1	2	3	4	5
f. Rummenes størrelse og fordeling	1	2	3	4	5
g. Lejligheden som helhed	1	2	3	4	4
h. Det sociale miljø i ejendommen	1	2	3	4	5

- i. Har du yderligere bemærkninger om din nuværende bolig efter, at byfornyelsen er gennemført?

12. Har du i dag adgang til følgende fællesfaciliteter ...

Sæt én ring i hver vandret række: a-c

	Ja	Nej, men det er planlagt	Nej	Ved ikke
a. beboerhus/-lokale?	1	2	3	4
b. fælles vaskeri?	1	2	3	4
c. renoveret gård eller fælles gårdanlæg? . .	1	2	3	4

13. Er du tilfreds med huslejeniveauet i din nuværende bolig?	<i>Sæt én ring</i>
Ja, tilfreds	1
Huslejen er lidt for høj	2
Huslejen er alt for høj	3
Ved ikke	4

14. Valgte du selv at blive permanent genhuset, eller var du nødt til det?	<i>Sæt én ring</i>
Valgte det selv	1
Var nødt til at flytte	2
Ved ikke	3

14a. Hvad var den præcise årsag til, at du blev permanent genhuset?	<i>Gerne flere ringe</i>
Lejeforhøjelsen ville blive for stor	1
Der skulle sammenlægges lejligheder	1
Byfornyelsen varede for lang tid	1
Det gamle hus skulle rives ned	1
Jeg så en chance for at få en bedre lejlighed	1
Jeg orkede ikke at flytte flere gange	1
For meget larm	1
Jeg ville væk fra kvarteret	1
Andet, hvad? _____	1

15. Hvis du havde mulighed for det, ville du så gerne være blevet boende i din gamle lejlighed, hvis den var blevet renoveret?	<i>Sæt én ring</i>
Ja, helt sikkert	1
Måske/ved ikke	2
Nej	3

16. Hvor mange lejligheder fik du tilbudt, før du sagde ja?

Antal: _____

17. Har du tænkt dig at benytte fortrydelsesretten i forbindelse med den permanente genhusning?	<i>Sæt én ring</i>
Ja, helt sikkert	1
Måske/ved ikke	2
Nej	3

De følgende spørgsmål drejer sig om information og viden om byfornyelsesprocessen

18. Har du deltaget i møder om byfornyelsen eller besøgt Byfornyelsescentret, Karrébutikken m.v.? Sæt én ring i hver vandret række: a-f

	Nej	Ja, én gang	Ja, flere gange	Kender ikke
a. Deltaget i informationsmøder om byfornyelsen (fx karré-, beboer- eller ejendoms møde)	1	2	3	4
b. Kontaktet eller besøgt Byfornyelsescentret i Valdemarsgade	1	2	3	4
c. Kontaktet eller besøgt Den Sociale Enhed i Byfornyelsescentret	1	2	3	4
d. Kontaktet eller besøgt Karrébutik	1	2	3	4
e. Kontaktet eller besøgt byfornyelsesselskab	1	2	3	4
f. Kontaktet kommunen	1	2	3	4

19. Har du selv været aktiv i byfornyelsesprocessen?

Fx som beboerrepræsentant, deltaget i karréråd eller på anden måde

Sæt én ring

Ja	1
Nej	2

20. Har du læst nogle af følgende informationsmaterialer?

Hvis ja, hvor brugbare synes du, de var i forhold til dine behov?

Sæt én ring i hver vandret række: a-d

	Nej, ikke læst	Ja, læst materialet		
		Meget brugbart	Nogenlunde brugbart	Ikke så brugbart
a. Vesterbrobladet (udkommer hver uge) ..	1	2	3	4
b. Bydelen Vesterbro (husstandsomdelt avis)	1	2	3	4
c. Informationspjecer (til lejere/andels-havere/ejerlejlighedsejere m.fl.)	1	2	3	4
d. Debatoplæg, Orientering, byfornyelsesbeslutning eller forslag til byfornyelsesbeslutning	1	2	3	4

21. Har du oplevet at mangle viden eller oplysninger i forbindelse med byfornyelsen?	<i>Sæt én ring</i>
Ja, flere gange	1
Ja, en enkelt gang	2
Nej	(Gå til spørgsmål 22) 3

21a. Hvis ja. Vidste du, hvor du skulle henvende dig for at få hjælp? (Sidste gang, du manglede viden eller oplysning)	<i>Sæt én ring</i>
Ja	1
Nej	(Gå til spørgsmål 22) 2

21b. Hvis ja. Hvor henvendte du dig for at få hjælp? (Sidste gang, du manglede viden eller oplysning)	<i>Gerne flere ringe</i>
Kommunen	1
Byfornyelsesselskabet	1
Byfornyelsescentret i Valdemarsgade	1
Den Sociale Enhed i Byfornyelsescentret	1
Karrébutikken	1
Ejendommens ejer/administrationsselskab	1
Ejendommens rådgiver	1
Beboerrepræsentant	1
ABF	1
Vesterbro Lejerforening	1
LLO	1
Andre, hvem? _____	1

21c. Fik du den hjælp, du havde brug for? (Sidste gang, du manglede viden eller oplysning)	<i>Sæt én ring</i>
I høj grad	1
I nogen grad	2
I mindre grad	3
Slet ikke	4

22. Hvordan vurderer du genhusningsprocessen?
Sæt én ring i hver vandret række: a-b

	Meget tilfreds	Tilfreds	Utilfreds	Meget utilfreds	Ikke relevant/ ved ikke
a. Den <i>information</i> du fik om den permanente genhusning	1	2	3	4	5
b. Den <i>indflydelse</i> du havde på valget af din nye lejlighed	1	2	3	4	5

23. Hvordan vurderer du byfornyelsesprocessen som helhed?

Sæt én ring i hver vandret række: a-d

	Meget tilfreds	Tilfreds	Utilfreds	Meget utilfreds	Ikke relevant/ ved ikke
a. Den måde beboerne har været <i>inddraget</i> i hele byfornyelsesprocessen . . .	1	2	3	4	5
b. Den <i>indflydelse</i> beboerne har haft på hele byfornyelsesprocessen	1	2	3	4	5
c. Den <i>information</i> beboerne har fået om hele byfornyelsesprocessen	1	2	3	4	5
d. Byfornyelsescentrets indsats	1	2	3	4	5

Herefter kommer nogle spørgsmål om det kvarter, du bor i

24. Ethvert kvarter har sine attraktioner og mangler. Skriv med dine egne ord:**24a. Hvad anser du som de 3 mest attraktive forhold i dit kvarter?**

1. _____
2. _____
3. _____

24b. Hvilke 3 mangler eller problemer anser du som de største i dit kvarter?

1. _____
 2. _____
 3. _____
-

25. Hvordan synes du dit kvarter er? Har følgende forhold ændret sig til det bedre eller til det værre, efter at du er blevet genhuset?

Sæt én ring i hver vandret række: a-i

	Bedre	Uændret	Værre	Ved ikke
a. Handelslivet	1	2	3	4
b. Kultur- og fritidstilbudene	1	2	3	4
c. Beskæftigelsesmulighederne	1	2	3	4
d. Trafikforholdene	1	2	3	4
e. Den offentlige trafik	1	2	3	4
f. Børneinstitutioner	1	2	3	4
g. Skoler	1	2	3	4
h. Grønne områder	1	2	3	4
i. Det sociale miljø	1	2	3	4

26. I forbindelse med byfornyelsen er der opstået en række myter og forestillinger om Vesterbro. Er du enig eller uenig i følgende udsagn? Selvom du ikke længere bor på Vesterbro, vil vi gerne bede sig svare på de følgende spørgsmål

Sæt én ring i hver vandret række: a-k	Helt enig	Delvis enig	Delvis uenig	Helt uenig	Ved ikke
a. Det er blevet for dyrt at bo på Vesterbro!	1	2	3	4	5
b. Byfornyelsen har skubbet de oprindelige beboere ud!	1	2	3	4	5
c. Vesterbro er blevet en mere attraktiv bydel!	1	2	3	4	5
d. De fleste vesterbroere er glade for byfornyelsen!	1	2	3	4	5
e. Det er utrygt at færdes på Vesterbro!	1	2	3	4	5
f. Børnefamilierne er flygtet fra Vesterbro!	1	2	3	4	5
g. Byfornyelsen har været for dyr i forhold til resultatet!	1	2	3	4	5
h. Vesterbro er ikke egnet for børnefamilier!	1	2	3	4	5
i. Det sociale sammenhold er blevet svækket!	1	2	3	4	5
j. Det multikulturelle gadebillede gør Vesterbro mere attraktivt!	1	2	3	4	5
k. Tolerancen på Vesterbro er blevet svækket!	1	2	3	4	5

27. Har du overvejet eller har du planer om at flytte fra din nuværende bolig? Sæt én ring

Ja, helt sikkert	1
Ja, måske	2
Nej (Gå til spørgsmål 28)	3

27a. Hvis "ja, helt sikkert" eller "ja, måske". Hvorfor vil du flytte?

Gerne flere ringe

Huslejen bliver efterhånden for høj	1
Jeg vil gerne væk fra kvarteret	1
Jeg vil gerne flytte tilbage til Vesterbro	1
Jeg vil gerne flytte til en større bolig	1
Jeg vil gerne flytte til en bedre bolig	1
Jeg vil gerne flytte til en mindre bolig	1
Jeg har fået børn	1
Børnene er flyttet hjemmefra	1
Jeg har fået job et andet sted	1
Andet: _____	1

Baggrundsspørgsmål

28. Køn?	<i>Sæt én ring</i>
Mand	1
Kvinde	2

29. Hvordan er din husstand sammensat?	<i>Sæt én ring</i>
Jeg bor alene uden børn	1
Jeg bor alene med barn/børn	2
Ægtepar/samlevende uden barn/børn	3
Ægtepar/samlevende med barn/børn	4
Jeg deler lejlighed med en anden	5
Andet: _____	6

30. Hvor gammel er du og din evt. ægtefælle/samlever?

	Dig selv	Ægtefælle/samlever
Alder:	_____	_____

31. Hvilken uddannelse har du og din evt. ægtefælle/samlever senest afsluttet?

Sæt én ring ud for dig selv og én for evt. ægtefælle/samlever

	Din egen	Ægtefælle/ samlever
Ingen uddannelse ud over folkeskolen	1	1
Gymnasieuddannelse o.l.	2	2
Lærlinge- eller anden erhvervsfaglig uddannelse	3	3
Videregående uddannelse	4	4
Anden uddannelse	5	5

Hvilken anden uddannelse (dig selv)?: _____

Hvilken anden uddannelse (evt. ægtefælle/samlever)?: _____

32. Har du og din evt. ægtefælle/samlever arbejde?

Sæt én ring ud for dig selv og én for evt. ægtefælle/samlever

	Dig selv	Ægtefælle/ samlever
Ja, har arbejde	1	1
Nej, er under uddannelse	2	2
Nej, pensionist/efterløn	3	3
Nej, arbejdsløs/kontanthjælp	4	4
Andet	5	5

Hvilket andet (dig selv)?: _____

Hvilket andet (evt. ægtefælle/samlever)?: _____

Vi ønsker at foretage nogle uddybende personlige interview med enkelte beboere.

Hvis du er interesseret i at deltage, bedes du skrive dit navn, adresse og telefonnummer nedenfor.

Interviewene vil foregå lige før og efter sommerferien. Vi kan ikke love, at alle, der melder sig, bliver kontaktet.

Navn: _____

Adresse: _____

Postnummer og by: _____

Telefonnummer: _____

Mange tak fordi du besvarede spørgsmålene!

Spørgeskema

Byfornyelse på Indre Vesterbro – beboere i ejendomme, der ikke er byfornye

Københavns Kommune har bedt CASA (Center for Alternativ Samfundsanalyse) gennemføre en undersøgelse af beboernes vurdering og oplevelse af byfornyelsesprocessen på Indre Vesterbro. Herunder også beboere, der bor i ejendomme, der ikke er blevet byfornyet. I vedlagte brev fra Københavns Kommune er formålet med undersøgelsen nærmere beskrevet.

Vi vil bede dig udfylde dette spørgeskema. Du er udvalgt tilfældigt blandt beboerne på Indre Vesterbro, der bor i ejendomme, der ikke er omfattet af byfornyelsen. Det er altid frivilligt at deltage i en spørgeskemaundersøgelse, men vi håber alligevel, at du vil tage dig tid til at udfylde skemaet. Kvaliteten af undersøgelsen afhænger nemlig af, at så mange som muligt svarer på spørgsmålene.

Du bedes indsende det besvarede spørgeskema i vedlagte svarkuvert (porto er betalt) **senest 24. juni 2001**. Hvis du ikke har indsendt skemaet på dette tidspunkt, vil vi tillade os at minde dig om det.

Vi kan love dig, at alle indsendte spørgeskemaer behandles fortroligt. Det vil sige, at det kun er CASAs medarbejdere, der får adgang til at se de udfyldte skemaer. Enkelt personer vil ikke kunne genkendes, når undersøgelsens resultater fremlægges. Efter undersøgelsen bliver spørgeskemaet destrueret. Nummeret, der er stemplet på skemaet, skal kun bruges til registrering af, om spørgeskemaet er returneret til CASA.

Hvis du har spørgsmål til undersøgelsen eller ønsker hjælp til udfyldelsen af skemaet, er du velkommen til at ringe til Claus Syberg Henriksen eller Henning Hansen på telefon 33 32 05 55.

På forhånd tak for din medvirken.

Med venlig hilsen

Claus Syberg Henriksen

Vejledning i udfyldelse af spørgeskemaet

De fleste spørgsmål besvares ved, at du sætter ring om det tal, der står umiddelbart til højre for det svar, du vælger.

Her er et eksempel:

Er du tilfreds med huslejeniveauet i din nuværende bolig?	<i>Sæt én ring</i>
Ja, tilfreds	1
Huslejen er lidt for høj	2
Huslejen er alt for høj	3
Ved ikke	4

I nogle spørgsmål må du gerne sætte ring om flere svar.

Her er et eksempel:

Boligens standard?	
<i>Sæt ring om de installationer, der er i din bolig</i>	
Bad i boligen	1
Toilet inde i boligen	1
Central- eller fjernvarme	1
Moderniseret køkken	1

Andre spørgsmål skal besvares ved at skrive et tal og andre ved, at du selv skal skrive svaret.

De første spørgsmål drejer sig om byfornyelsesprocessen

1. Har du været generet af byfornyelsesarbejdet på følgende områder?

Sæt én ring i hver vandret række: a- d

	Meget generet	Generet i nogen grad	Generet i mindre grad	Slet ikke generet	Ikke relevant/ ved ikke
a. Larm og støj	1	2	3	4	5
b. Adgangsforhold til boligen	1	2	3	4	5
c. Trafikforhold	1	2	3	4	5
d. Parkeringsforhold	1	2	3	4	5

2. Synes du, at din ejendom burde have været byfornyet

Sæt én ring

Ja, helt bestemt	(Besvar 2a) 1
Ja, måske	(Besvar 2a) 2
Nej	3
Ved ikke/ikke relevant	4

2a. Hvis ja, hvorfor synes du det?

3. Hvordan vil du selv beskrive din interesse for Byfornyelsesprocessen?

Sæt én ring

Meget interesseret	1
Noget interesseret	2
Ikke særligt interesseret	3
Slet ikke interesseret	4

Herefter kommer nogle spørgsmål om det kvarter, du bor i

4. Ethvert kvarter har sine attraktioner og mangler. Skriv med dine egne ord:

4a. Hvad anser du som de **3 mest attraktive** forhold på Vesterbro?

1. _____

2. _____

3. _____

4b. Hvilke **3 mangler eller problemer** anser du som de største på Vesterbro?

1. _____

2. _____

3. _____

5. Hvordan synes du, Vesterbro er i dag sammenlignet med før byfornyelsen?
Har følgende forhold ændret sig til det bedre eller til det værre?

Sæt én ring i hver vandret række: a-i

	Bedre	Uændret	Værre	Ved ikke
a. Handelslivet	1	2	3	4
b. Kultur- og fritidstilbudene	1	2	3	4
c. Beskæftigelsesmulighederne	1	2	3	4
d. Trafikforholdene	1	2	3	4
e. Den offentlige trafik	1	2	3	4
f. Børneinstitutioner	1	2	3	4
g. Skoler	1	2	3	4
h. Grønne områder	1	2	3	4
i. Det sociale miljø	1	2	3	4

6. I forbindelse med byfornyelsen er der opstået en række myter og forestillinger om Vesterbro. Er du enig eller uenig i følgende udsagn?

Sæt én ring i hver vandret række: a-k	Helt enig	Delvis enig	Delvis uenig	Helt uenig	Ved ikke
a. Det er blevet for dyrt at bo på Vesterbro!	1	2	3	4	5
b. Byfornyelsen har skubbet de oprindelige beboere ud!	1	2	3	4	5
c. Vesterbro er blevet en mere attraktiv bydel!	1	2	3	4	5
d. De fleste vesterbroere er glade for byfornyelsen!	1	2	3	4	5
e. Det er utrygt at færdes på Vesterbro!	1	2	3	4	5
f. Børnefamilierne er flygtet fra Vesterbro!	1	2	3	4	5
g. Byfornyelsen har været for dyr i forhold til resultatet!	1	2	3	4	5
h. Vesterbro er ikke egnet for børnefamilier!	1	2	3	4	5
i. Det sociale sammenhold er blevet svækket!	1	2	3	4	5
j. Det multikulturelle gadebillede gør Vesterbro mere attraktivt!	1	2	3	4	5
k. Tolerancen på Vesterbro er blevet svækket!	1	2	3	4	5

7. Har du overvejet eller har du planer om at flytte fra din nuværende bolig? Sæt én ring

Ja, helt sikkert	1
Ja, måske	2
Nej (Gå til spørgsmål 28)	3

27a. Hvis "ja, helt sikkert" eller "ja, måske". Hvorfor vil du flytte? Gerne flere ringe

Huslejen bliver efterhånden for høj	1
Jeg vil gerne væk fra kvarteret	1
Jeg vil gerne flytte til en større bolig	1
Jeg vil gerne flytte til en bedre bolig	1
Jeg vil gerne flytte til en mindre bolig	1
Jeg har fået børn	1
Børnene er flyttet hjemmefra	1
Jeg har fået job et andet sted	1
Andet: _____	1

De næste spørgsmål drejer sig om din boligsituation

8. Hvor længe har du i alt boet i din nuværende bolig?

Antal år: _____

Antal måneder: _____

9. Hvor længe har du i alt boet på Vesterbro?

Antal år: _____

Antal måneder: _____

10. Boligens standard?

Sæt ring om de installationer, der er i din bolig

Gerne flere
ringe

Bad i boligen 1

Toilet inde i boligen 1

Central- eller fjernvarme 1

Moderniseret køkken 1

11. Miljøbesparende foranstaltninger?

Sæt ring om de installationer, der er i din bolig

Gerne flere
ringe

Termoruder/forsatsvinduer 1

Vinduer med energiglas 1

Vandbesparende vandhaner 1

Isolering af ydermure 1

Vandbesparende lavtskylstoilet 1

Er der andre miljøbesparende foranstaltninger i din *nuværende bolig*
(fx *byøkologi, solceller, solfanger, affaldssortering*), hvilke?

12. Hvilken slags bolig bor du i

Sæt én ring

Lejet lejlighed 1

Andelslejlighed 2

Ejerlejlighed 3

Anden, hvilken _____ 4

13. Boligens størrelse?

Antal værelser (uden køkken, toilet og bad)

Størrelse i m² ca.

14. Huslejens/boligudgiftens størrelse?Husleje uden varme
(pr. måned - uden evt. boligstøtte)

Varmeudgift pr. måned (gennemsnit) ca.

15. Boligens beliggenhed?

Postnummer

16. Hvordan vurderer du din bolig/ejendom?

Sæt én ring i hver vandret række: a-g

	Meget tilfreds	Tilfreds	Utilfreds	Meget utilfreds	Ikke relevant/ ved ikke
a. Køkkenets inventar og indretning	1	2	3	4	5
b. Badeværelsets inventar og indretning ...	1	2	3	4	5
c. Lejlighedens almindelige miljøbe- sparende foranstaltninger (fx vinduer, vandhaner, isolering, lavtskylstoilet)	1	2	3	4	5
d. Særlige byøkologiske tiltag (fx sol- fangere, solceller, affaldssortering)	1	2	3	4	5
e. Rummenes størrelse og fordeling	1	2	3	4	5
f. Lejligheden som helhed	1	2	3	4	4
g. Det sociale miljø i ejendommen	1	2	3	4	5

h. Har du yderligere bemærkninger om din nuværende bolig?

17. Har du adgang til følgende fællesfaciliteter ...*Sæt én ring i hver vandret række: a-c*

	Ja	Nej, men det er planlagt	Nej	Ved ikke
a. beboerhus/-lokale?	1	2	3	4
b. fælles vaskeri?	1	2	3	4
c. renoveret gård eller fælles gårdanlæg?	1	2	3	4

18. Er du tilfreds med huslejeniveauet i din nuværende bolig?*Sæt én ring*

Ja, tilfreds	1
Huslejen er lidt for høj	2
Huslejen er alt for høj	3
Ved ikke	4

Til sidst nogle baggrundsspørgsmål

19. Køn?*Sæt én ring*

Mand	1
Kvinde	2

20. Hvordan er din husstand sammensat?*Sæt én ring*

Jeg bor alene uden børn	1
Jeg bor alene med barn/børn	2
Ægtepar/samlevende uden barn/børn	3
Ægtepar/samlevende med barn/børn	4
Jeg deler lejlighed med en anden	5
Andet: _____	6

21. Hvor gammel er du og din evt. ægtefælle/samlever?

Dig selv

Ægtefælle/samlever

Alder: _____

22. Hvilken uddannelse har du og din evt. ægtefælle/samlever senest afsluttet?

Sæt én ring ud for dig selv og én for evt. ægtefælle/samlever

	Din egen	Ægtefælle/ samlever
Ingen uddannelse ud over folkeskolen	1	1
Gymnasieuddannelse o.l.	2	2
Lærlinge- eller anden erhvervsfaglig uddannelse	3	3
Videregående uddannelse	4	4
Anden uddannelse	5	5

Hvilken anden uddannelse (dig selv)?: _____

Hvilken anden uddannelse (evt. ægtefælle/samlever)?: _____

23. Har du og din evt. ægtefælle/samlever arbejde?

Sæt én ring ud for dig selv og én for evt. ægtefælle/samlever

	Dig selv	Ægtefælle/ samlever
Ja, har arbejde	1	1
Nej, er under uddannelse	2	2
Nej, pensionist/efterløn	3	3
Nej, arbejdsløs/kontanthjælp	4	4
Andet	5	5

Hvilket andet (dig selv)?: _____

Hvilket andet (evt. ægtefælle/samlever)?: _____

24. Hvor stor er din og din evt. ægtefælles/samlevers samlede månedlige indkomst? Når skatten er fratrukket

Sæt én ring

0-5.000 kr.	1
5.000-10.000 kr.	2
10.000-20.000 kr.	3
20.000-30.000 kr.	4
30.000 kr. og mere	5
Ønsker ikke at svare	6
